

Uppföljning av flora i gräsmarker

– ny metodik, flora och skötselförslag i 12 objekt

En rapport från ÖGA-projektet

Jan Bergsten, december 2007

Innehåll

Inledning	3
Beskrivning av metodik	5
Objekt 1, Eggeby gård	8
Objekt 2, Granby gård	12
Objekt 3, torr betesmark östra järvafältet	17
Objekt 4, referensområde obetad mark östra Järvafältet	22
Objekt 5, friskare betesmark östra Järvafältet	25
Objekt 6, Skogsvaktarkärret östra Järvafältet	28
Objekt 7, betesmark med säfferot och korskovall vid Hjulstakorsningen	32
Objekt 8, delvis markberett område Järvafältet	39
Objekt 9, Judarängen	48
Objekt 10, Lilla Sickla	55
Objekt 11, Sätmaskogens NR	61
Objekt 12, Kyrkhamn	66

Inledning

Stockholm stad har mycket att vinna på att öka den biologiska mångfalden generellt i gräsmarker. Att se till att fler grönytor sköts på ett sätt som minskar hotbilden för arter i stadslandskapet kan utöka framtida handlingsutrymme i stadsplaneringen. Detta kan uppnås genom en mer varierad gräsmarksskötsel i staden. Om man drar ned på antalet klippningar på vissa marker och istället sköter andra ytor mer anpassat, skulle ökad biologisk mångfald kunna uppnås för samma kostnad.

Vanlig gräsmarksskötsel med frekvent klippning leder oftast till en artfattig miljö. I genomsnitt hittar man ca 10 växtarter på en yta av 100 m². En gräsmark som slåtrats med upptag av höet kan hysa mer än 50 arter på en yta av 100 m². Till gräsmarksväxterna är många djurarter knutna, t ex våra dagfjärilar men också andra insekter. I genomsnitt, sett till antal arter, finns det ca 10 djurarter knutna till varje växt. Det betyder att en vanlig klippt gräsmatta kan hysa ca 100 djurarter på en yta av 100 m², medan en fin slätteräng kan hysa ca 500 djurarter på samma yta.

I denna rapport presenteras en snabb mätmetod av ängsfloran som på ett kostnadseffektivt sätt ger raka besked om hur skötselinsatser gynnar den biologiska mångfalden i gräsmarkerna. Rapporten utgör grunden till mätning och uppföljning av biologiska värden i 12 gräsmarker i Stockholm stads grönstruktur. Flera av objekten som inventerats har eller beräknas inom en snar framtid få skötsel för att gynna den biologiska mångfalden.

Rapporten är beställd av Stockholms stad. Arbetet är en metodutveckling av projektet ÖGA (Öppna Gräsmarkers Arter) 2006, och har utförts av konsulten Jan Bergsten under sommaren 2007.

De 12 objekten i denna rapport. Läge i kommunen.

Vad är bevarandestatus?

Bevarandestatusen säger hur ett områdes tillstånd bevarar en eller flera arter som man är intresserad av ska bevaras.

Ex kan en viss skötsel medföra att en eller flera växtarter kommer att kunna fortleva. Området har då en god bevarandestatus för dessa arter.

Om ett område inte har en skötsel kan några växtarter kanske konkurreras ut av höga gräs den närmaste tiden. Området har då en ogynnsam bevarandestatus för de arter som blir utkonkurrerade.

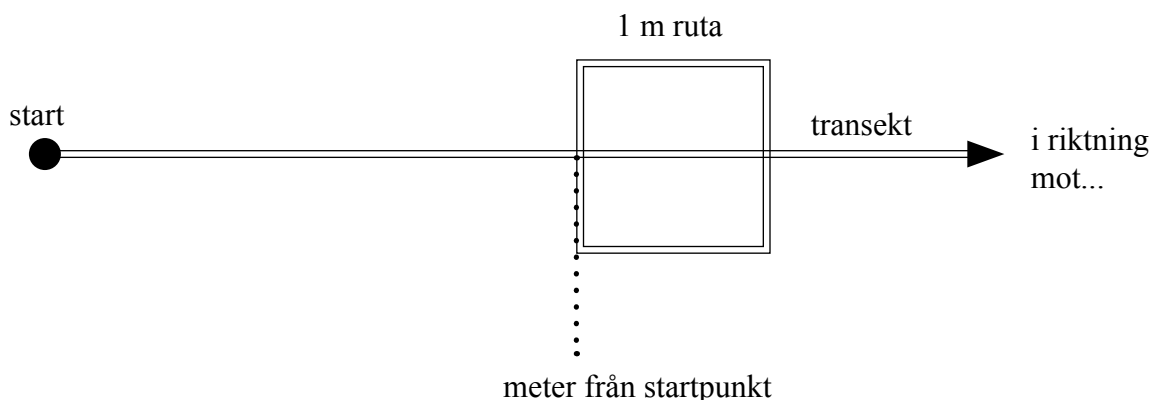
Om ett område sköts med fel skötsel kan arter försvinna. Området har då en ogynnsam bevarandestatus för de arter som då försvinner.

Beskrivning av metodik

I varje objekt har en eller två transekt lagts ut. Dessa börjar och slutar vid ett lätt igenkänt landmärke i terrängen. Det kan vara ett markant träd eller sten, som också märkts in på flygbild och anges med ungefärliga GPS-koordinater (RT90), så att de är lätta att återfinna.

Från startpunkten rullas ett måttband ut. Längs detta måttband läggs, i tur och ordning, en rutram med sidan en meter, ut med visst intervall. Vid varje punkt anges hur många meter från startpunkten rutan ligger längs med måttbandet. Intervallet kan vara jämnt eller ojämnt beroende på hur terrängen ser ut. För det mesta är intervallet jämnt eftersom transektet löper genom en likformig gräsmarksmiljö, men ibland kan större hinder i terrängen eller stenpartier orsaka att rutramen läggs ut med en större lucka just över hindret. Rutan läggs så att måttbandet går mitt genom rutan. Meterangivelsen för rutan syftar på rutans bakkant.

Varje gång rutan läggs ut identifieras de växtarter som växer i rutan och antecknas på papper så att en liten kort artlista uppstår för varje utläggning. Alla kärlväxter noteras utom gräs och halvgräs samt träd och buskar. Dessa grupper växer tas ej med eftersom gräsen är svåra att snabbt och säkert artbestämma och träd och buskar därför att de normalt inte utgör en del av fältskiktet. Genom att koncentrera inventeringen till den lättast identifierbara växtgruppen (i praktiken örter), snabbas den upp utan att det för den skull blir svårt att konstatera förbättringar respektive försämringar vad gäller artmångfald i gräsmarken. Genom att efter en andra inventering om ett antal år (3 till 6 år), jämföra art för art - om de ökat eller minskat i frekvens - kan en bild av gräsmarkens utveckling erhållas.

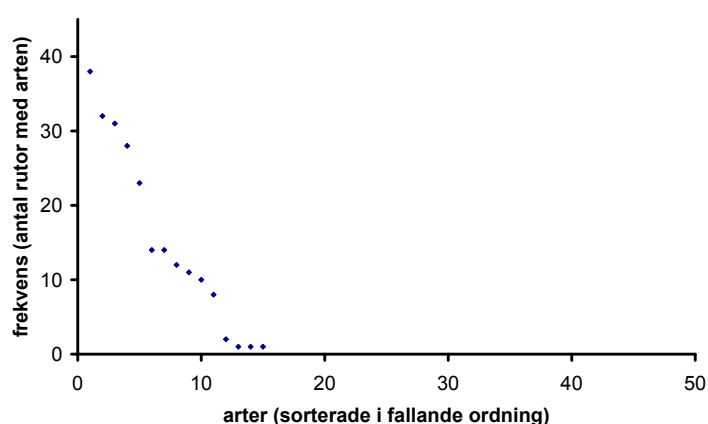

För att ta reda på om utvecklingen är positiv eller negativ är det bra om ett mål med skötseln finns så att det går att enkelt gå att se om målet uppfylls. Exempelvis kan målet vara att sådana arter som förr var vanligare i landskapet på grund av traditionellt bete eller slåtter (så kallat hävdberoende arter), ska öka. Genom att se om dessa arter har ökat eller minskat går det efter en andra mätning att se om skötseln varit lyckad eller inte (OBS skötselmål ställs dock ej upp i denna mättrapport).

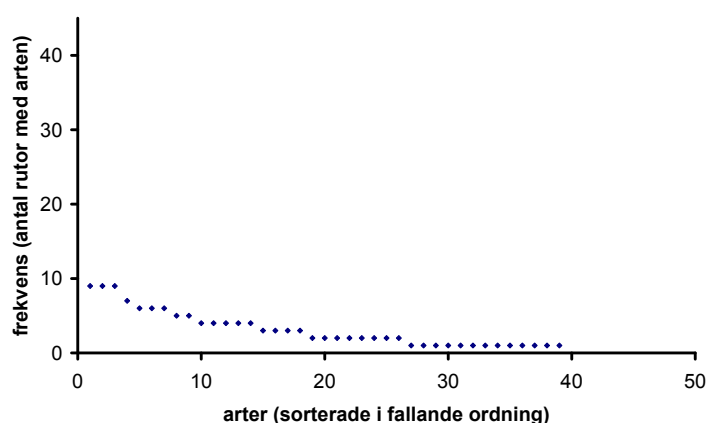
Sådana arter man har som mål att öka kan man kalla målarter. De kan på förhand definieras av de som planerar skötsel, men går också att definiera utifrån vad man vill lyfta fram ur en framtida mätning. Målarterna kan enklast jämföras mellan de båda mättillfällena genom jämförande tabeller. För att dessa inte ska bli för omfattande kan urvalet begränsas till några få arter. Det går också att slå ihop arter till grupper som fyller en ekologiskt viktig funktion. Exempelvis gruppen klöverväxter, som är viktiga näringskällor för många bin och andra insekter.

Att arter växer blandat om vartannat är i en del fall ett tecken på att den biologiska mångfalden är hög. Hur väl blandat arterna växer går att se i ett diagram som sorterar arterna efter hur vanliga de är i rutorna (frekvens). En brant fallande kurva, visar en situation då några enstaka arter dominerar på andra arters bekostnad. En flack och långsammare fallande kurva visar en situation där arterna är väl sammanblandade över stora ytor. Genom att jämföra kurvor från två på varandra följande mätningar i samma transekt eller objekt går det att se hur sammanblandningen av växtarter har ökat eller minskat sedan sist. Sammanblandningen kallas med en fackterm för arttäthet.

Diagrammet är ett enkelt sätt att åskådliggöra en förbättring eller försämring i arttätheten i den gräsmark som mäts upp. Det är inte meningsfullt att jämföra de olika objekten med varandra, eftersom kurvan är en unik mätkurva för respektive objekt. Varje objekt jämförs med sig själv och förbättringar eller försämringar kan ses.

En låg arttäthet i transektets rutor avspeglas genom en brant fallande kort kurva

En hög arttäthet i transektets rutor avspeglar sig genom en flackt fallande lång kurva

ArtArken

Stockholms Stad har sedan 90-talet arbetat med att kartlägga arter i Stadens grönsstruktur. Många av dessa arter är rödlistade eller regionalt/lokalt hotade. Med hjälp av ArtArken går det att finna klara mål med skötselåtgärder samt få information om status på de olika arterna i Staden.

Vad är skillnaden mellan hotade arter och biologisk mångfald?

Sällsynta och hotade växtarter

I objekten finns ibland sällsynta eller rödlistade växtarter. Exempel på rödlistade växtarter är korskovall och stortimjan, som båda växer på Järvafältet. Backsippa och säfferot är två exempel på sällsynta arter. Skillnaden mellan rödlistade arter och sällsynta är huruvida artens prognos är att de kan komma att försvinna från landet som helhet på sikt. En art som minskar starkt, men ej befaras på sikt försvinna från landet kan alltså inte rödlistas. Dit hör många av de växtarter ÖGA-projektet arbetar med. De är dock regionalt hotade eller hotade att försvinna från Stockholms Stad, vilket innebär en biologisk utarmning av den biologiska mångfalden.

Mångfald av växtarter

Att gynna en mångfald av gräsmarksväxter i stort gynnar också oftast rödlistade eller sällsynta växtarter. Genom att öka växtmångfalden ökar man även sannolikheten att sällsynta och hotade växtarter finns med i gräsmarken ifråga. Ibland kan den stora mångfalden av växtarter i sig själv vara själva dragplåstret och därmed den ovanliga faktorn, snarare än att det finns sällsynta växtarter. Detta har betydelse för djurlivet (se nästa stycke!).

Biologisk mångfald

Biologisk mångfald är summan av växter och djur tillsammans. Djuren trivs ofta bra i gräsmarker som har en god mångfald av växter. Däremot kräver djur i allmänhet inte alltid sällsynta växtarter. De flesta djur lever av arter som är relativt vanliga och arter som är bland de näst vanligaste - precis de växter som denna inventeringsmetod mäter upp på ett bra sätt. Gräsmarker med en god växtartrikedom är en förutsättning för att skapa en mångfald bland djuren. Ett exempel är fjärilen bastardsvärmare, som är beroende av bl.a. skogsklöver. Denna växt finns lite varstans, men det är först om skogsklövern finns i stora mängder och andra växter som den behöver för nektarsök också växer i gräsmarken, som fjärilen kan överleva på en plats. Just bastardsvärmaren finns bland annat i en grönyta i Skärholmen som skötts på ett exemplariskt sätt de senaste åren. Det finns inga sällsynta hotade växtarter i denna grönyta, men mångfalden är mycket hög bland de vanligaste växterna, vilket har gynnat den rödlistade bastardsvärmaren.

Goda mångfaldsväxter

Sådana växter som gynnar en hög biologisk mångfald av djur kallas i denna rapport goda mångfaldsväxter. Ex på sådana är prästkrage, klöverarter, kärringtand, johannesört m.fl. De har gemensamt att de var och en är värdväxter åt en lång rad fjärilar och andra insekter.

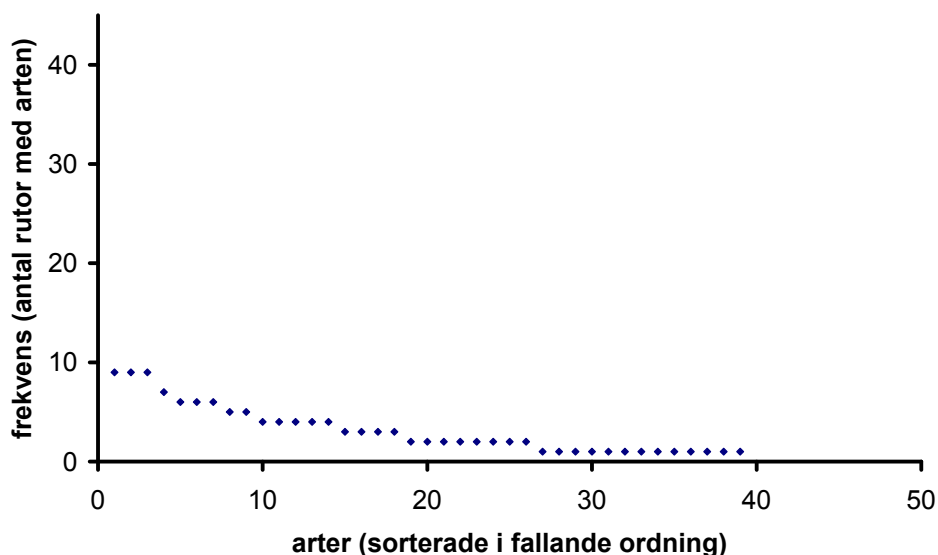
Objekt 1, Eggeby gård

Objektet finns beskrivet och behandlat sedan tidigare i ÖGA rapport 2006 (Bergsten, rapport till Stockholms Stad, 2006). Det är mycket rikt på växtarter. Framförallt kan backtimjan lyftas fram. Till denna är många sällsynta insektsarter knutna. En del av timjanplantorna utgörs också av den rödlistade arten stortimjan, *T. pulegoides* (NT), men de kan vara svåra att skilja på och de båda arterna behandlas därför gemensamt under backtimjan. Backnejlika och jungfrulin är också två lokalt skyddsvärda arter från artarken som har en stark förekomst vid Eggeby gård. Uppe vid kraftledningstolparna finns ett större bestånd av en annan rödlistad art, korskovalen (NT).

Det plana gräsområdet där skötsel kan ske har också en god förekomst av korskoval samt en rad andra viktiga växter för den biologiska mångfalden, t ex åkervädd, klöverarter och johannesört. Det beror på att området på båda sidor får in frön från de artrika torrbackarna som sprids ner i den plana och friskare marken.

Observerad fauna: Mätarfjärilen allmän taggmätare, vars larv lever av johannesört, hittades i gräset. Förra året hittades på samma lokal johannesörtsfly. Dessa två johannesörtberoende fjärilsarter kan tjäna som exempel på hur viktigt det är att inte bara bevara enstaka plantor av en växt utan att se till att det finns ordentligt bärkraftiga bestånd av växten för de djurarter som är knutna till respektive växtart. Johannesört är en god mångfaldsväxt eftersom flera fjärilsarter är beroende av just denna växt.

Området har en ogynnsam bevarandestatus för hotade växtarter och biologisk mångfald eftersom ingen korrekt skötsel sker

antal rutor med arten i...

9	röllicka
9	vitmåra
9	gulmåra
7	brudbröd
6	äkt johannesört
6	åkervädd
6	teveronika
5	gökärt
5	bockrot
4	flockfibbla
4	korskoval
4	ängssyra
4	skogsklöver
4	rödklöver
3	hundkåx
3	blåbär
3	grässtjärnblomma
3	vitklöver
2	liten blåklocka
2	stormåra
2	fyrk. Johannesört
2	kärringtand
2	femfingerört
2	maskros
2	ängshaverrot
2	häckvicker
1	stor blåklocka
1	backnejlika
1	humleblomster
1	gulvial
1	tjärblomster
1	gråfibbla
1	revfingerört
1	backskärvrö
1	lingon
1	ärenpris
1	kråkvicker
1	ängsviol
1	skogsviol

sammanlagt 12
meterrutor

Transekt

Transekt börjar vid den mest nordöstra staket av tre metallkraftledningspelarna uppe på höjden (X=6588332, Y=1620221)...

...och löper genom buskage nerför backen i riktning mot runsten (X=6588242, Y=1620268) som dock ej syns på bilden här.

Transekt lades ut över ett artrikt men terrängmässigt ojämnt område där en tidigare mätpunkt redan ligger (ÖGA rapport 2006). Syftet var att fortsätta ned över en plan gräsmark dit värdefulla arter skulle kunna tänkas sprida sig om en god skötsel sker där. Endast några av transektets rutor kunde dock läggas ut i den plana marken eftersom man detta år hade slagit området med slätterbalk redan vid inventeringstillfället. Det är dock intressant att jämföra om det tidigare mätområdets floraförändringar kan ses med hjälp av denna enklare metod, så transekten är inte utlagd förgäves. Tvärtom är en ytterligare svag försämring att vänta i objektet eftersom det visat tecken på att växa igen under perioden 2000-2006 (ÖGA-rapport 2006).

Skötselöverslag

Skötseln detta år (2007) har troligen varit negativt för floran i den plana ytan eftersom marken körts över med för tung maskin och slåttarna var för tidiga. Speciellt bör områdets behandling varasamt på grund av förekomst av korskoval. Denna art är nationellt rödlistad och det betyder att hänsyn verkligen bör tas vid skötseln. Sverige har som land satt upp mål med att rödlistade arter inte ska minska ytterligare.

Skötseln av det plana gräsområdet som markerats på kartan bör enligt min mening ske med lättare traktor eller tvåhjulig slåttarbalk från mitten av augusti till mitten av september. Det bör inte förekomma stark påverkan av traktorspår efter slått. Höet bör plockas bort i stort sett direkt så att det inte ligger kvar och kväver återväxten.

Att plocka bort höet är av yttersta vikt. Höet ”gröngödslar” inte marken så den blir mer näringsrik som många tror. Ingen näring tillförs ju eftersom näringen i höet fanns i marken från början, och den bara återcirkulerar. Istället är det i själva verket det faktum att höet rent fysiskt kväver andra växters tillgång på ljus och lägger sig som en fast tät filt över dem, som gör att växttäcket förändras. Småvuxna och sköra arter tål inte en ruttnande höfilt mer än några dagar högst. Sedan dör de. Kvar blir de höga kraftiga växterna. Därför tror många att det är en gödslingseffekt, vilket det inte är.

Tunga fordon orsakar också att veka arter dör eftersom de inte klarar trycket. Kvar blir arter som tål tryck i marken, t ex maskros och brunört.

lokal		transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Järvafältet Eggeby		meter från startpunkt	2	8	10	12	14	16	23	26	32	38	50	52	
objekt 1		ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
antal	svenskt namn	vetensk. namn													
9	röllika	Achillea millefolium	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
9	vitmåra	Galium boreale	1	1	1	1	1	1	1	1		1			
9	gulmåra	Galium verum		1	1	1	1	1	1	1	1	1			
7	brudbröd	Filipendula vulgaris		1	1	1	1			1	1	1			
6	äkt johannesört	Hypericum perforatum		1		1	1	1			1	1			
6	åkervädd	Knautia arvensis		1	1			1	1	1		1			
6	teveronika	Veronica chamaedrys			1	1			1	1	1	1			
5	gökärt	Lathyrus linifolius	1		1		1	1	1						
5	bockrot	Pimpinella saxifraga			1		1	1	1	1					
4	flockfibbla	Hieracium umbellatum		1		1	1	1							
4	korskovall	Melampyrum cristatum				1			1	1	1				
4	ängssyra	Rumex acetosa			1		1		1				1		
4	skogsklöver	Trifolium medium	1							1	1	1			
4	rödklöver	Trifolium pratensis			1	1			1						1
3	hundkåx	Anthriscus sylvestris								1		1	1		
3	blåbär	Vaccinium myrtillus	1			1	1								
3	grässtjärnblomma	Stellaria graminea							1	1					1
3	vitklöver	Trifolium repens	1				1		1						
2	liten blåklöcka	Campanula rotundifolia						1	1						
2	stormåra	Galium album												1	1
2	fyrk. Johannesört	Hypericum maculatum											1	1	
2	kärringtand	Lotus corniculatus				1		1							
2	femfingerört	Potentilla argentea		1				1							
2	maskros	Taraxacum gr.vulgaria				1							1		
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense		1				1							
2	häckvicker	Vicia sepium											1	1	
1	stor blåklöcka	Campanula percicifolia		1											
1	backnejlika	Dianthus deltoides					1								
1	humleblomster	Geum rivale													1
1	gulvial	Lathyrus pratensis													1
1	tjårblomster	Lychnis viscaria				1									
1	gråfibbla	Pilosella officinarum						1							
1	revfingerört	Potentilla reptans							1						
1	backskärfrö	Thlaspe caerulescens			1										
1	lingon	Vaccinium vitis-idaea	1												
1	ärenpris	Veronica officinalis			1										
1	kråkvicker	Vicia cracca												1	
1	ängsviol	Viola canina						1							
1	skogsviol	viola riviniana	1												

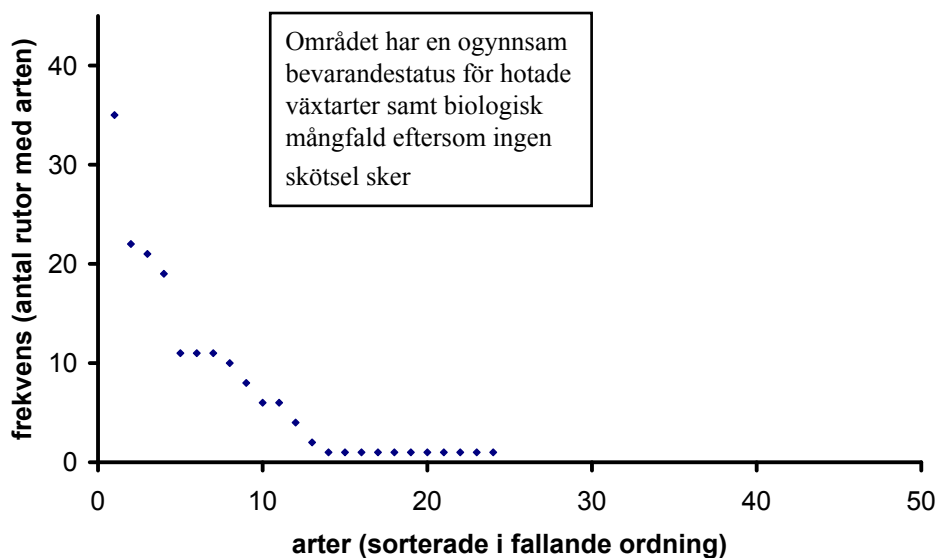
Objekt 2, Granby gård

Objektet finns noggrant beskrivet i rapport från ÖGA 2006 (Bergsten, Rapport till Stockholms Stad). Det är främst en liten torrbacke i öst som är värdefull för hotad flora. Stockholms enda kvarvarande bestånd av backsippa växer här tillsammans med andra torrbacksarter. Om backsippan ska vara kvar krävs att omgivande gräsmarker får en skötsel som skapar förutsättningar för att backsippan ska kunna sprida sig. Detta kan ske genom slåtter. Eftersom beståndet är så litet kan även spridning på konstlad väg in i andra betesmarker på järvafältet förordas. En annan art som är viktig är backklöver, en vitblommig klöverart som i övriga Sverige är mycket ovanlig men som fortfarande finns i kvar i viss grad i Östra Svealand. Både backsippa och backklöver kräver mer mark för att kunna överleva på sikt. Som det är nu är läget för ömtåligt. Med enbart ett par kvadratmeter mark med dessa växter på är risken stor att den försvinner om något händer just här.

Den höga gräsmarken kan förbättras avsevärt vad gäller örtinnehåll. Genom återkommande slåtter bör gräsmarken dessutom bli lägre och glesare. Slåtter bör kunna ske med lätt traktor, tvåhjulig slåtterbalk eller liknande och höet plockas upp direkt så det inte ligger och kväver återväxten. På detta sätt kan goda mångfaldsväxter öka i närområdet. Det ökar också sannolikheten att backsippa kan breda ut sig mer.

Goda mångfaldsväxter som klöverarter, åkervädd och gulmåra förväntas kunna bli vanligare i det öppna området norr om objektet om slåtter sker.

Observerad fauna: Allmän bastardsvärmare (NT) sågs flygande i närheten av slutet av transekt. Bastardsvärmare gynnas i allmänhet av sådana gräsmarker som skapas genom slåtter, även om de då utnyttjar områden i nära anslutning till själva slåttermarken. Slåttermarkens flora "spiller över" utåt kanterna vilket många insekter drar nytta av.

antal rutor med arten...

35	stormåra
22	duvvicker
21	hundkåx
19	gulmåra
11	maskros
11	sparvvicker
11	häckvicker
10	röllicka
8	ängshaverrot
6	åkertistel
6	vitklöver
4	grässtjärnblomma
2	skogsklöver
1	vitmåra
1	åkervädd
1	kråkvicker
1	hönsarv
1	nejlikrot
1	groblad
1	smörblomma
1	majsmörblomma
1	alsikeklöver
1	rödklöver
1	teveronika

... i sammanlagt
41 meterrutor

Transekt

Transekt lades ut i den torra högre gräsmarken precis norr om objektet därför att skötsel med slåtter kan genomföras där.

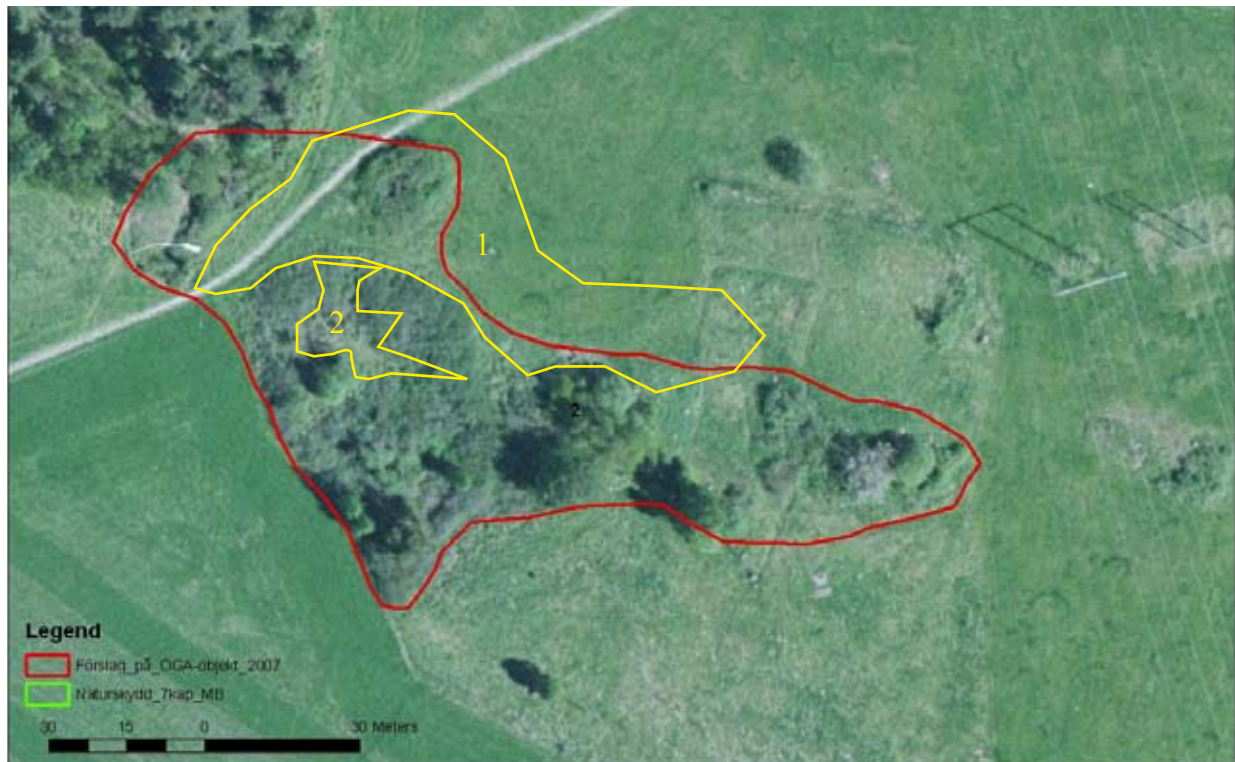

Transekt börjar vid gångvägens mittlinje (X=6588968, Y=1619853), men i riktning från den höga grova björken på andra sidan...

...mot toppen av Kista tower (masten).

Skötsel förslag

Ett skötsel förslag är att sköta område 1 med tvåhjulig slåtterbalk med upptag av hö (kan deponeras i kompostlåda i skog på andra sidan stigen eller köras bort). Område 2 inne i buskaget kan slås så att det går att gå in i det. Uppkrattning av hö är givetvis viktig även här. Värna om slånbuskaget och gå försiktigt fram så att inte alltför mycket försvinner av den fina busk- och träd-dungen. Den är ur mångfaldsynpunkt mycket viktig genom att ge skydd och bidra som värdväxt för många insektsarter som lever av buskar ur rosfamiljen (dit ju slån. m.fl. hör).

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet Granby	meter från startpunkt	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22
	objekt 2	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
35	stormåra	Galium album		1	1	1	1	1	1	1	1	1	
22	duvvicker	Vicia hirsuta					1	1	1	1	1		1
21	hundkåx	Anthriscus sylvestris	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19	gulmåra	Galium verum											
11	maskros	Taraxacum gr.vulgaria	1										
11	sparvvicker	Vicia tetrasperma		1			1			1			
11	häckvicker	Vicia sepium						1					
10	röllicka	Achillea millefolium						1	1		1	1	1
8	ängshaverrot	Tragopogon pratense	1										
6	åkertistel	Cirsium arvense	1	1		1		1	1				
6	vitklöver	Trifolium repens											
4	grässtjärnblomma	Stellaria graminea											
2	skogsklöver	Trifolium medium											
1	vitmåra	Galium boreale											
1	åkervädd	Knautia arvensis											
1	kråkvicker	Vicia cracca											
1	hönsarv	Cerastium fontanum											
1	nejlikrot	Geum urbanum	1										
1	groblad	Plantago major	1										
1	smörblomma	Ranunculus acris											
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus											
1	alsikeklöver	Trifolium hybridum											
1	rödklöver	Trifolium pratensis											
1	teveronika	Veronica chamaedrys		1									

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet Granby	meter från startpunkt	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42
	objekt 2	ruta	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
antal	svenskt namn	vetensk. namn										
35	stormåra	Galium album		1	1	1	1	1	1	1	1	
22	duvvicker	Vicia hirsuta		1	1	1	1			1	1	
21	hundkåx	Anthriscus sylvestris		1		1						1
19	gulmåra	Galium verum		1	1		1		1	1	1	1
11	maskros	Taraxacum gr.vulgaria										
11	sparvvicker	Vicia tetrasperma										
11	häckvicker	Vicia sepium		1	1			1				
10	röllika	Achillea millefolium			1							
8	ängshaverrot	Tragopogon pratense										
6	åkertistel	Cirsium arvense					1					
6	vitklöver	Trifolium repens										
4	grässtjärnblomma	Stellaria graminea										1
2	skogsklöver	Trifolium medium					1	1				
1	vitmåra	Galium boreale										1
1	åkervädd	Knautia arvensis						1				
1	kråkvicker	Vicia cracca										
1	hönsarv	Cerastium fontanum										
1	nejlikrot	Geum urbanum										
1	groblad	Plantago major										
1	smörblomma	Ranunculus acris										
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus										
1	alsikeklöver	Trifolium hybridum										
1	rödklöver	Trifolium pratensis										
1	teveronika	Veronica chamaedrys										

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet Granby	meter från startpunkt	44	46	48	50	52	54	56	58	60	62
	objekt 2	ruta	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
antal	svenskt namn	vetensk. namn										
35	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	duvvicker	Vicia hirsuta	1	1			1	1	1	1	1	1
21	hundkåx	Anthriscus sylvestris		1	1	1	1	1	1			1
19	gulmåra	Galium verum		1				1	1	1	1	
11	maskros	Taraxacum gr.vulgaria	1		1	1	1	1	1	1	1	
11	sparvicker	Vicia tetrasperma					1	1	1	1		1
11	häckvicker	Vicia sepium	1	1	1	1			1	1		
10	röllika	Achillea millefolium	1							1	1	
8	ängshaverrot	Tragopogon pratense	1				1	1	1			1
6	åkertistel	Cirsium arvense										
6	vitklöver	Trifolium repens					1	1	1	1	1	1
4	grässtjärnblomma	Stellaria graminea	1	1								
2	skogsklöver	Trifolium medium										
1	vitmåra	Galium boreale										
1	åkervädd	Knautia arvensis										
1	kråkvicker	Vicia cracca									1	
1	hönsarv	Cerastium fontanum										
1	nejlikrot	Geum urbanum										
1	groblad	Plantago major										
1	smörblomma	Ranunculus acris							1			
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus						1				
1	alsikeklöver	Trifolium hybridum	1									
1	rödklöver	Trifolium pratensis	1									
1	teveronika	Veronica chamaedrys										

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet Granby	meter från startpunkt	64	66	68	70	72	74	76	78	80	82
	objekt 2	ruta	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
antal	svenskt namn	vetensk. namn										
35	stormåra	Galium album			1	1	1	1	1	1	1	1
22	duvvicker	Vicia hirsuta	1	1								
21	hundkåx	Anthriscus sylvestris	1									
19	gulmåra	Galium verum	1	1	1			1	1	1	1	
11	maskros	Taraxacum gr.vulgaria	1	1								
11	sparvicker	Vicia tetrasperma		1		1	1					
11	häckvicker	Vicia sepium	1									
10	röllika	Achillea millefolium						1				
8	ängshaverrot	Tragopogon pratense	1	1								
6	åkertistel	Cirsium arvense										
6	vitklöver	Trifolium repens										
4	grässtjärnblomma	Stellaria graminea			1							
2	skogsklöver	Trifolium medium										
1	vitmåra	Galium boreale										
1	åkervädd	Knautia arvensis										
1	kråkvicker	Vicia cracca										
1	hönsarv	Cerastium fontanum			1							
1	nejlikrot	Geum urbanum										
1	groblad	Plantago major										
1	smörblomma	Ranunculus acris										
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus										
1	alsikeklöver	Trifolium hybridum										
1	rödklöver	Trifolium pratensis										
1	teveronika	Veronica chamaedrys										

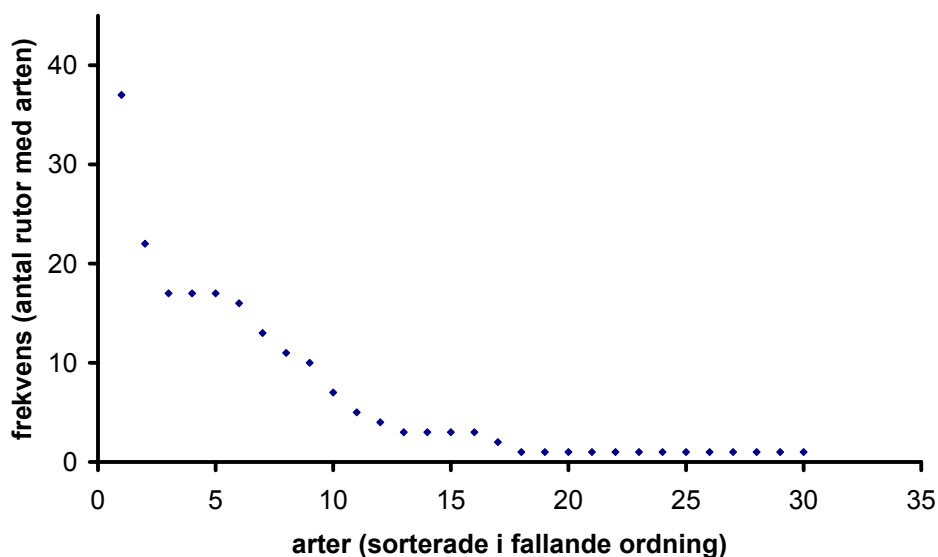
Objekt 3, torr betesmark östra järvafältet

Objektet är ett större område öppen gräsmark i anslutning till en trädholme med tallar och torrmarksflora i en stor nyligen anlagd beteshage som sträcker sig över östra delen av Järvafältet. Trädholmens kanter har flera viktiga torrmarksarter varav backtimjan är en. Den öppna gräsmarken har idag ett fåtal arter, men om betetrycket hålls på rätt nivå kan arter från torrbacken och andra delar av hagen sprida sig ut i den idag ganska enformiga gräsmarken.

En av de viktigaste arterna på järvafältet är backtimjan som växer i norra kanten av trädholmen, men även många andra mångfaldsgynnande växter bör kunna öka sin förekomstareal. Dit hör gulmåra, backsmultron, teveronika, kärringtand m.fl. arter som nu endast förekommer enstaka i artlistan. Alla dessa har betydelse för insektsmångfalden. Även själva blomningen av flera av dessa arter är viktig för bin och fjärilar som söker nektar och pollen.

Observerad fauna. Den tredimensionellt strukturerade gräsmarken med höga och låga partier är positiv för många fjärilar. Vid besöket sågs silverblåvinge, kamgräsfjäril samt pärlgräsfjäril flyga omkring.

Området har en gynnsam bevarandestatus för biologisk mångfald på grund av påbörjat naturbete

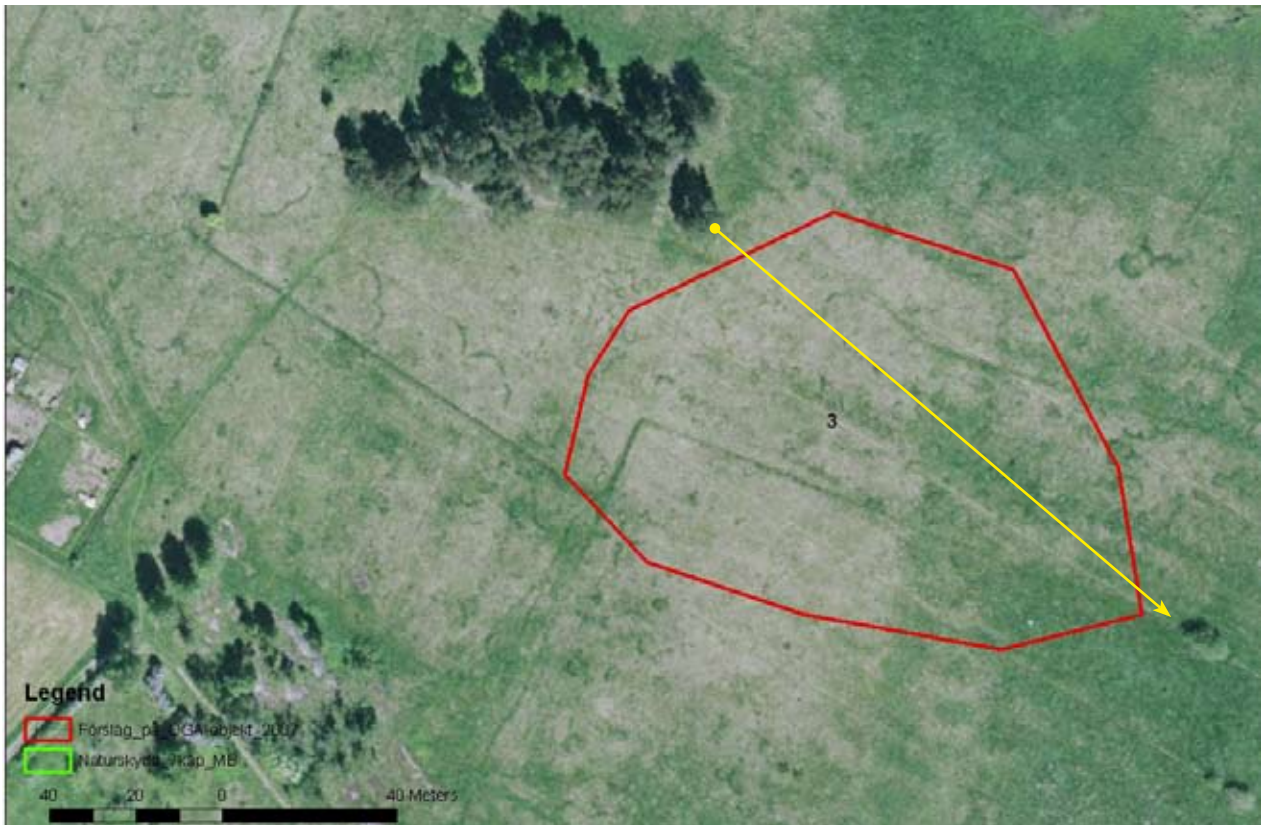

antal rutor med arten...

37	stormåra
22	åkertistel
17	grässtjärnblomma
17	duvvicker
17	sparvvicker
16	röllika
13	kråkvicker
11	hundkåx
10	gulvial
7	åkerbinda
5	vitklöver
4	sommargyllen
3	gulmåra
3	revfingerört
3	bockrot
3	ängshaverört
2	häckvicker
1	skogsklöver
1	femfingerört
1	buskviol
1	sandnärva
1	liten blåklöver
1	stor blåklöver
1	kräklöver
1	backsmultron
1	kärringtand
1	ängssyra
1	maskros
1	rödklöver
1	teveronika

... i sammantaget
40 meterrutor

Transekt

Transekt lades ut från torrbacke och ut i den öppna gräsmarken. Eftersom området inte betats under lång tid kan det förväntas att positiva förändringar sker i florán i den öppna gräsmarken de närmaste åren.

Transekt börjar vid den yttersta tallstammen mot sydost av tre tallar i grupp (X=6587621, Y=1621493)...

...och löper mot mitten av videbuske vid horisonten (X=6587527, Y=1621610).

Skötselförslag

Fortsätt att beta hagen. Ett kort uppehåll under sommarmånaderna skadar dock aldrig en betesmark. Då kan vissa växter blomma och sätta frön och många insekter överleva. Om man har möjlighet till att växla hagar mellan år eller under sommaren är det positivt. Betesdjuren räcker då åt en större areal naturvårdsbete. En ungefärlig regel för hur prioriterat det är att ha betesuppehåll är att ju mer artrik flora och insektsliv, desto mer pauser. I denna hage är det än så länge inte så viktigt.

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet öst	meter från startpunkt	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36
	objekt 3	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
antal	svenskt namn	vetensk. namn																	
37	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	åkertistel	Cirsium arvense				1		1			1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	grässtjämblomma	Stellaria graminea			1										1	1		1	1
17	duvvicker	Vicia hirsuta				1		1		1	1			1		1			
17	sparvicker	Vicia tetrasperma		1	1		1		1	1		1	1	1	1		1	1	
16	röllika	Achillea millefolium	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
13	kråkvicker	Vicia cracca							1	1	1		1	1	1				
11	hundkåx	Anthriscus sylvestris				1	1	1	1		1								
10	gulvial	Lathyrus pratensis				1							1				1	1	1
7	åkervinda	Convolvulus arvense			1	1	1	1	1	1				1					
5	vitklöver	Trifolium repens		1	1	1	1	1											
4	sommargyllen	Barbarea vulgaris			1	1	1												
3	gulmåra	Galium verum	1		1														
3	revfingerört	Potentilla reptans	1	1	1														
3	bockrot	Pimpinella saxifraga		1			1	1											
3	ängshaverrot	Tragopogon pratense				1													
2	häckvicker	Vicia sepium			1	1													
1	skogsklöver	Trifolium medium			1														
1	femfingerört	Potentilla argentea	1																
1	buskviol	Viola hirta	1																
1	sandnarv	Arenaria serpyllifolia	1																
1	liten blåklocka	Campanula rotundifolia		1															
1	stor blåklocka	Campanula percicifolia			1														
1	kråklöver	Comarum palustre																	
1	backsmultron	Fragaria viridis	1																
1	kärringtand	Lotus corniculatus				1													
1	ängssyra	Rumex acetosa			1														
1	maskros	Taraxacum gr.vulgaria																	
1	rödklöver	Trifolium pratensis		1															
1	teveronika	Veronica chamaedrys				1													

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet öst	meter från startpunkt	38	40	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68
	objekt 3	ruta	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
antal	svenskt namn	vetensk. namn																
37	stormåra	Galium album	1		1		1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1
22	åkertistel	Cirsium arvense					1	1	1	1					1	1	1	1
17	grässtjämblomma	Stellaria graminea		1	1		1	1				1	1	1	1	1		
17	duvvicker	Vicia hirsuta				1	1	1	1	1			1	1	1	1	1	1
17	sparvicker	Vicia tetrasperma	1	1	1	1					1		1					
16	röllika	Achillea millefolium				1						1				1		
13	kråkvicker	Vicia cracca		1		1	1	1		1								
11	hundkåx	Anthriscus sylvestris		1	1													1
10	gulvial	Lathyrus pratensis	1			1	1			1					1			
7	åkervinda	Convolvulus arvense																
5	vitklöver	Trifolium repens																
4	sommargyllen	Barbarea vulgaris					1											
3	gulmåra	Galium verum								1								
3	revfingerört	Potentilla reptans																
3	bockrot	Pimpinella saxifraga																
3	ängshaverrot	Tragopogon pratense					1	1										
2	häckvicker	Vicia sepium																
1	skogsklöver	Trifolium medium																
1	femfingerört	Potentilla argentea																
1	buskviol	Viola hirta																
1	sandnär	Arenaria serpyllifolia																
1	liten blålocka	Campanula rotundifolia																
1	stor blålocka	Campanula percicifolia																
1	kråklöver	Comarum palustre																
1	backsmultron	Fragaria viridis																
1	kärringtand	Lotus corniculatus																
1	ängssyra	Rumex acetosa																
1	maskros	Taraxacum gr.vulgaria		1														
1	rödklöver	Trifolium pratensis																
1	teveronika	Veronica chamaedrys																

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet öst	meter från startpunkt	70	72	74	76	78	80	82
	objekt 3	ruta	34	35	36	37	38	39	40
antal	svenskt namn	vetensk. namn							
37	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1
22	åkertistel	Cirsium arvense	1	1				1	
17	grässtjämblomma	Stellaria graminea		1	1				1
17	duvvicker	Vicia hirsuta							
17	sparvicker	Vicia tetrasperma							
16	röllika	Achillea millefolium							
13	kråkvicker	Vicia cracca	1		1				
11	hundkåx	Anthriscus sylvestris				1		1	1
10	gulvial	Lathyrus pratensis							
7	åkervinda	Convolvulus arvense							
5	vitklöver	Trifolium repens							
4	sommargyllen	Barbarea vulgaris							
3	gulmåra	Galium verum							
3	revfingerört	Potentilla reptans							
3	bockrot	Pimpinella saxifraga							
3	ängshaverrot	Tragopogon pratense							
2	häckvicker	Vicia sepium							
1	skogsklöver	Trifolium medium							
1	femfingerört	Potentilla argentea							
1	buskviol	Viola hirta							
1	sandnarv	Arenaria serpyllifolia							
1	liten blåklocka	Campanula rotundifolia							
1	stor blåklocka	Campanula percicifolia							
1	kråklöver	Comarum palustre							1
1	backsmultron	Fragaria viridis							
1	kärringtand	Lotus corniculatus							
1	ängssyra	Rumex acetosa							
1	maskros	Taraxacum gr.vulgaria							
1	rödklöver	Trifolium pratensis							
1	teveronika	Veronica chamaedrys							

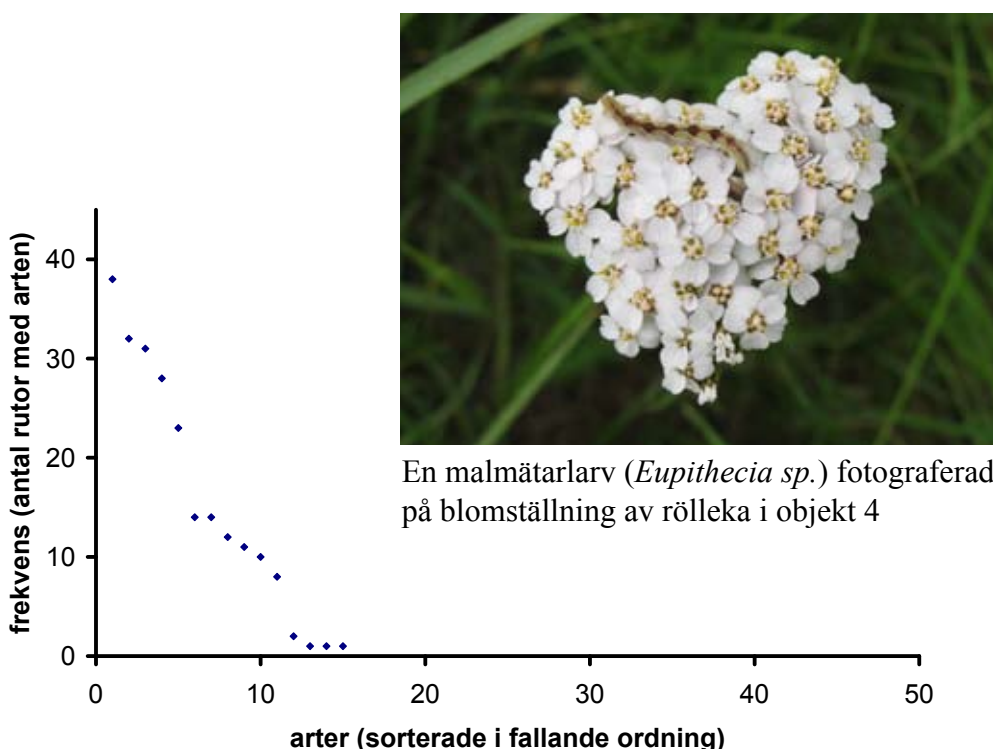
Objekt 4, referensområde obetad mark östra Järvafältet

Objektet är en gräsmark som ligger strax utanför stängslingen av den stora beteshagen i östra delen av Järvafältet. Strax innanför stängslet ligger objekt 5, som betas. Genom att ha detta område, objekt 4, som referens bör en skillnad kunna ses efter ett antal år.

Område 4 förväntas visa små skillnader i flora på några års sikt eftersom det ej kommer att skötas. Område 5 däremot, som har börjat betas förväntas förändra sig i positiv riktning. Gräsmarken är idag i båda områdena relativt utarmat på arter, men ett litet antal önskvärda perenner förekommer. Bland annat skogsklöver, ängssyra och gulmåra. Det kan tänkas att dessa ökar svagt på grund av fröspredning ut från hagen på lång sikt även i område 4.

Observerad fauna: En liten malmätarlav hittades på en blomställning av rölleka. Många arter fjärilar är specialiserade på att äta från den mycket näringsrika blomställningen på sina respektive värdväxter. Därför är ett alltför hårt betestryck som hindrar betesgynnade växter att blomma ibland negativt för faunan i en hagmark. Det behövs både betade och obetade marker för att få ut maximerad biologisk mångfald. Ett alternativ är att ha ett lätt betestryck, som ofta medför en rikligare blomning och ett rikare djurliv i hagmarken.

Området har en ogynnsam bevarandestatus för biologisk mångfald eftersom det inte betas

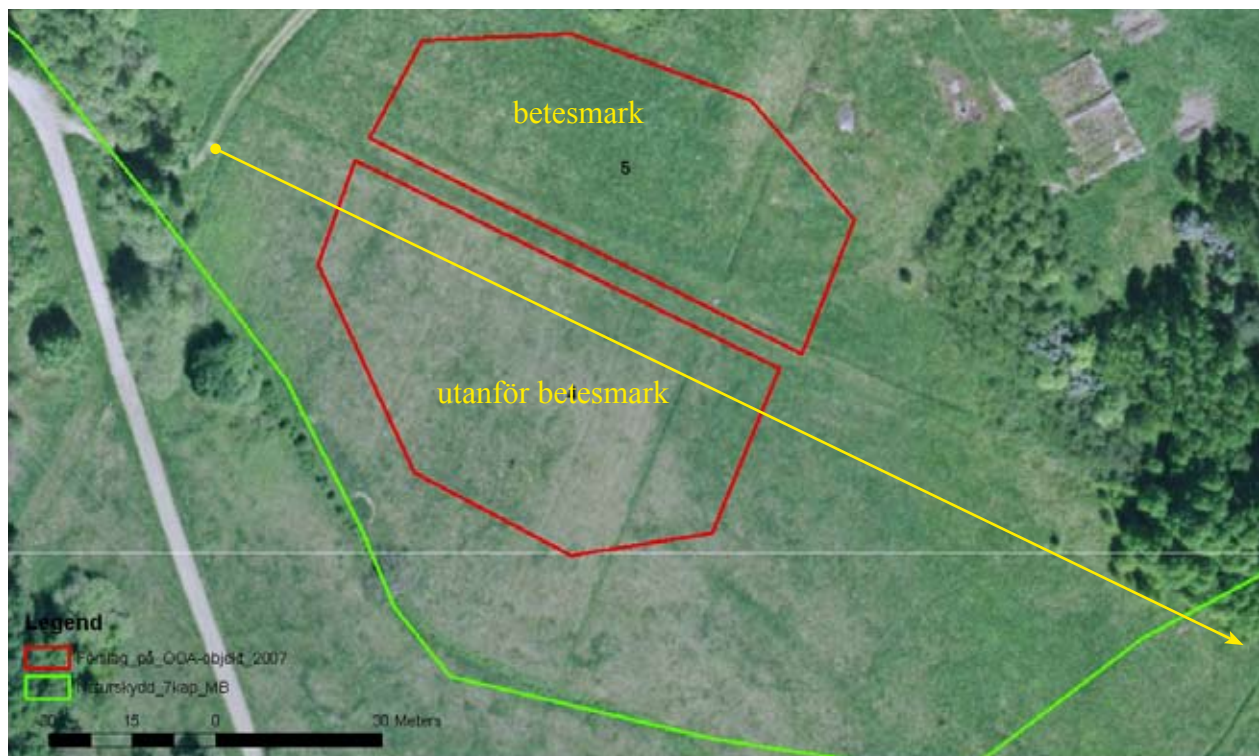

antal rutor med arten...

38	stormåra
32	gulvial
31	hundkåx
28	rölleka
23	revfingerört
14	grässtjärnblomma
14	skogsklöver
12	kråkvicker
11	åkertistel
10	sparvvicker
8	duvvicker
2	ängshaverrot
1	gulmåra
1	vitplister
1	ängssyra

...i sammanlagt 40 meterrutor

Transekt

Transekt löper från mitten av gångstigen ca 10 m norr om kröken (X=6587433, Y=1621285) parallellt mot betesmarksstängsel. Siktlinjen går mot det stora buskagets utkant (X=6587355, Y=1621455).

Skötsel förslag

Eftersom områdets transekt är tänkt som en referens mot transektet i hagen intill så är det inte tänkt att området ska skötas. Men om man så vill så kan man ha en jämförelse med slåttermark istället för igenväxande gräsmark. Om stora möjligheter till slåtter med upptag finns på järvafältet kan man introducera en sådan skötsel som alternativ till att låta området stå som oskött gräsmark. Åtgärden är dock lågt prioriterad jämfört med andra mer värdefulla objekt på järvafältet.

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Järvafältet öst	meter från startpunkt	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26
	objekt 4	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
38	stormåra	Galium album		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32	gulvial	Lathyrus pratensis	1	1	1			1	1		1	1	1
31	hundkäx	Anthriscus sylvestris	1	1		1	1		1	1			1
28	röllika	Achillea millefolium	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
23	revfingerört	Potentilla reptans		1	1	1	1	1	1				1
14	grässtjärnblomma	Stellaria graminea	1	1	1	1				1	1		1
14	skogsklöver	Trifolium medium			1	1		1	1	1		1	
12	kråkvicker	Vicia cracca				1				1		1	1
11	åkertistel	Cirsium arvense	1	1	1	1		1					
10	sparvvicker	Vicia tetrasperma										1	
8	duvvicker	Vicia hirsuta											
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense									1	1	
1	gulmåra	Galium verum											1
1	vitplister	Lamium album	1										
1	ängssyra	Rumex acetosa											

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Järvafältet öst	meter från startpunkt	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
	objekt 4	ruta	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
38	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32	gulvial	Lathyrus pratensis	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
31	hundkåx	Anthriscus sylvestris	1		1			1	1	1	1	1	1
28	röllika	Achillea millefolium	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1
23	revfingrört	Potentilla reptans	1	1			1	1	1		1	1	1
14	grässtjärnblomma	Stellaria graminea								1	1		1
14	skogsklöver	Trifolium medium							1	1	1		
12	kråkvicker	Vicia cracca			1		1		1		1		
11	åkertistel	Cirsium arvense											
10	sparvvicker	Vicia tetrasperma		1		1	1	1			1	1	
8	duvvicker	Vicia hirsuta										1	1
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
1	gulmåra	Galium verum											
1	vitplister	Lamium album											
1	ängssyra	Rumex acetosa		1									

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Järvafältet öst	meter från startpunkt	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68	70
	objekt 4	ruta	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
38	stormåra	Galium album		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32	gulvial	Lathyrus pratensis	1		1	1	1		1	1	1	1	
31	hundkåx	Anthriscus sylvestris	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
28	röllika	Achillea millefolium	1	1	1	1	1			1			1
23	revfingrört	Potentilla reptans		1	1	1		1					
14	grässtjärnblomma	Stellaria graminea	1	1	1		1						
14	skogsklöver	Trifolium medium		1	1								
12	kråkvicker	Vicia cracca	1			1			1				
11	åkertistel	Cirsium arvense				1							
10	sparvvicker	Vicia tetrasperma										1	
8	duvvicker	Vicia hirsuta	1	1	1	1		1					
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
1	gulmåra	Galium verum											
1	vitplister	Lamium album											
1	ängssyra	Rumex acetosa											

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Järvafältet öst	meter från startpunkt	72	74	76	78	80	82	84				
	objekt 4	ruta	34	35	36	37	38	39	40				
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
38	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1				
32	gulvial	Lathyrus pratensis	1	1		1	1		1				
31	hundkåx	Anthriscus sylvestris		1	1		1	1	1				
28	röllika	Achillea millefolium						1					
23	revfingrört	Potentilla reptans			1	1	1		1				
14	grässtjärnblomma	Stellaria graminea											
14	skogsklöver	Trifolium medium					1	1	1				
12	kråkvicker	Vicia cracca					1						
11	åkertistel	Cirsium arvense		1		1	1	1	1				
10	sparvvicker	Vicia tetrasperma	1					1					
8	duvvicker	Vicia hirsuta			1								
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
1	gulmåra	Galium verum											
1	vitplister	Lamium album											
1	ängssyra	Rumex acetosa											

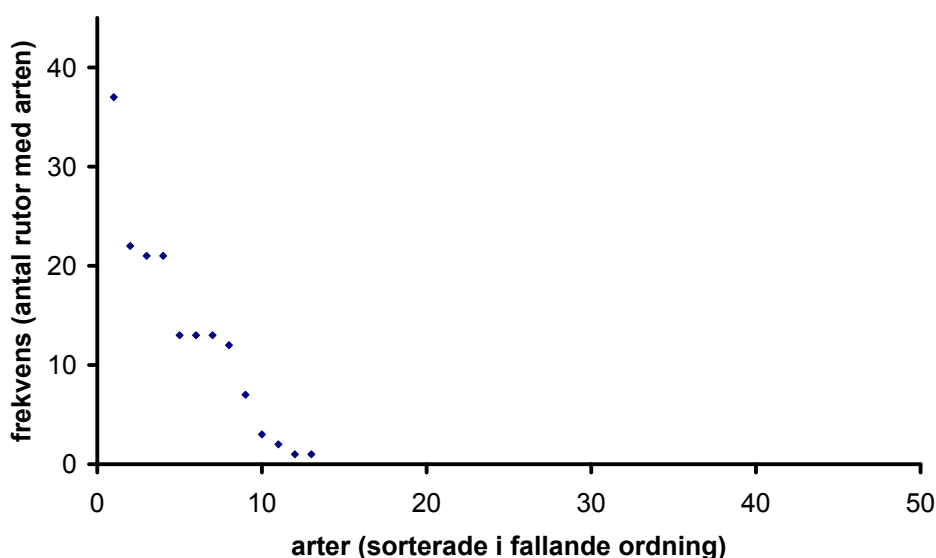
Objekt 5, friskare betesmark östra Järvafältet

Objektet är en gräsmark som ligger strax innanför stängsling av stor beteshage i östra delen av Järvafältet. Strax utanför stängslet ligger objekt 4 som ej kommer att betas. Genom att ha detta område som referens kan betesinsatsen ytterligare bedömas. Gräsmarken är ganska artfattig men inte långt borta ligger fina torrbackar med ett flertal goda mångfaldsarter.

Området förväntas kunna visa en positiv ökning av betesgynnade arter eftersom hagen nyligen börjat betas. Inte långt från detta transekt ligger en torrbacke med arter som gulmåra, prästkrage och bockrot, som förväntas kunna spridas till denna del av gräsmarken också. För närvarande visar skillnaden mellan transekt i objekt 4 och objekt 5 att det begynnande betet har missgynnat enstaka arter, t.ex. skogsklöver som helt enkelt har ätits upp eller omkommit genom bete. Det är förväntat att bete på detta sätt orsakar stora förändringar för växtligheten innan arterna har vant sig vid de nya växtförhållandena och betesbelastningen. På sikt kommer dock en ny jämvikt att infinna sig och den betade hagen bör bli artrikare än området utanför betesmarken.

Observerad fauna: Inventeringsbesöket skedde vid fel tidpunkt för observationer av fjärilar m.m. men en tredimensionell struktur har skapats i betesmarken med omväxlande låga och höga partier, vilket är gynnsamt för en del insekter. En äkta vårtbitare iakttogs exempelvis, en värmekrävande art som trivs bra i betesmarker med ojämn vegetationshöjd.

Området har en gynnsam bevarandestatus för biologisk mångfald eftersom naturbete nu sker

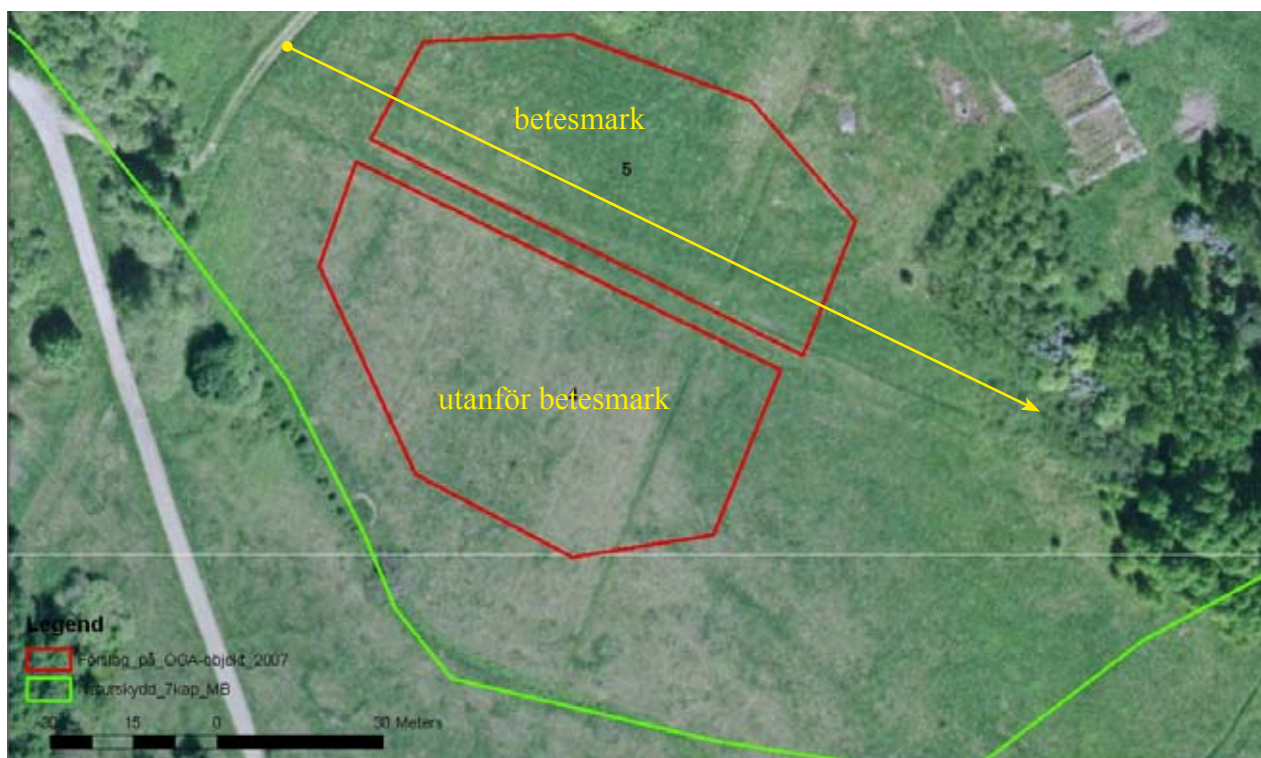

antal rutor med arten...

- 37 stormåra
- 22 duvvicker
- 21 röllika
- 21 gulvial
- 13 åkertistel
- 13 grässtjärnblomma
- 13 sparvicker
- 12 hundkåx
- 7 kråkvicker
- 3 häckvicker
- 2 smörblomma
- 1 ängshaverrot
- 1 teveronika

...i sammanlagt 40 meterrutor

Transekt

Transekt löper från mitten av gångstigen (30 m från kröken) parallellt mot betesmarksstängsel. Från X=6587449, Y=1621294, i riktning mot bryn X=6587411 Y= 1621411.

Skötsel förslag

Området kan skötas med bete såsom sker nu. På ett par års sikt kan uppehåll i betet införas under korta eller längre perioder, så att vegetationen kan återhämta sig, men de närmaste åren är inte detta aktuellt just i denna del av hagen.

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet öst	meter från startpunkt	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26
	objekt 5	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
37	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	duvvicker	Vicia hirsuta	1	1	1	1	1	1	1				1
21	röllika	Achillea millefolium	1	1	1		1		1	1			
21	gulvial	Lathyrus pratensis	1			1		1	1	1	1	1	1
13	åkertistel	Cirsium arvense	1				1	1	1				
13	grässtjärnblomma	Stellaria graminea											
13	sparvvicker	Vicia tetrasperma										1	
12	hundkåx	Anthriscus sylvestris	1	1	1								
7	kråkvicker	Vicia cracca				1							
3	häckvicker	Vicia sepium	1	1				1					
2	smörblomma	Ranunculus acris											
1	ängshaverrot	Tragopogon pratense				1							
1	teveronika	Veronica chamaedrys											

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet öst	meter från startpunkt	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
	objekt 5	ruta	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
37	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	duvvicker	Vicia hirsuta	1	1	1		1			1			
21	röllika	Achillea millefolium		1	1	1	1	1					1
21	gulvial	Lathyrus pratensis		1			1	1		1			1
13	åkertistel	Cirsium arvense											
13	grässtjärnblomma	Stellaria graminea											
13	sparvvicker	Vicia tetrasperma							1		1		
12	hundkåx	Anthriscus sylvestris				1		1				1	
7	kråkvicker	Vicia cracca	1			1							1
3	häckvicker	Vicia sepium											
2	smörblomma	Ranunculus acris											
1	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
1	teveronika	Veronica chamaedrys											

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet öst	meter från startpunkt	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68	70
	objekt 5	ruta	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
37	stormåra	Galium album	1	1	1	1		1		1	1	1	1
22	duvvicker	Vicia hirsuta	1	1			1	1	1			1	
21	röllika	Achillea millefolium			1	1		1			1	1	1
21	gulvial	Lathyrus pratensis			1	1	1	1	1		1		
13	åkertistel	Cirsium arvense			1	1		1			1	1	
13	grässtjärnblomma	Stellaria graminea				1	1		1	1	1	1	1
13	sparvvicker	Vicia tetrasperma			1					1	1	1	1
12	hundkåx	Anthriscus sylvestris							1	1	1		
7	kråkvicker	Vicia cracca											
3	häckvicker	Vicia sepium											
2	smörblomma	Ranunculus acris								1			
1	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
1	teveronika	Veronica chamaedrys											

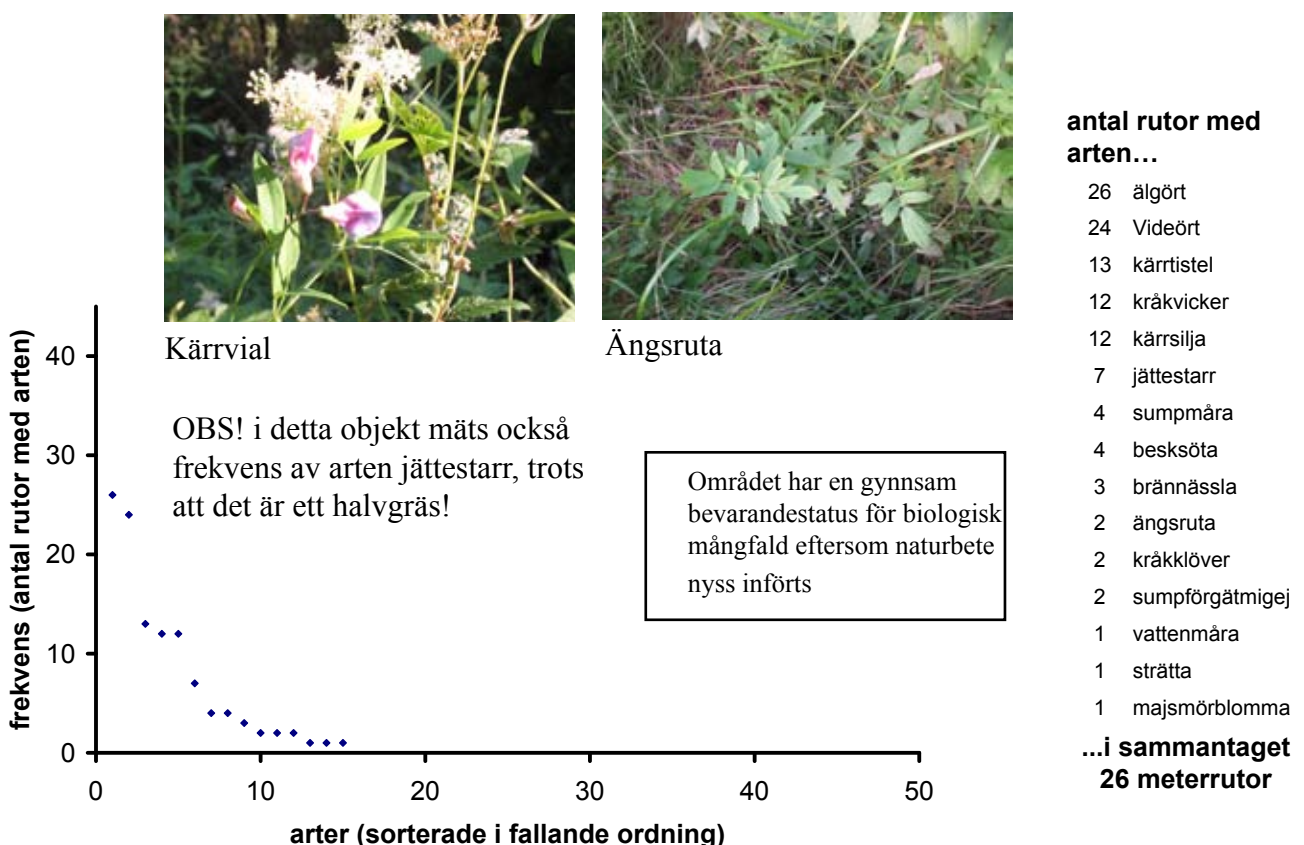
	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet öst	meter från startpunkt	72	74	76	78	80	82	84
	objekt 5	ruta	34	35	36	37	38	39	40
antal	svenskt namn	vetensk. namn							
37	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	
22	duvvicker	Vicia hirsuta	1		1				1
21	röllika	Achillea millefolium	1		1		1		
21	gulvial	Lathyrus pratensis	1						1
13	åkertistel	Cirsium arvense		1	1		1		1
13	grässtjärnblomma	Stellaria graminea	1	1		1	1	1	1
13	sparvvicker	Vicia tetrasperma		1		1	1	1	1
12	hundkåx	Anthriscus sylvestris			1	1		1	
7	kråkvicker	Vicia cracca		1	1			1	
3	häckvicker	Vicia sepium							
2	smörblomma	Ranunculus acris							1
1	ängshaverrot	Tragopogon pratense							
1	teveronika	Veronica chamaedrys							1

Objekt 6, Skogsvaktarkärret östra Järvafältet

Objektet innefattar ett projekt där man grävt en damm i en igenväxande våtmark. Det finns omfattande sälgbuskage och träd strax söder om dammen, men också fina gläntor med en hög-örtvegetation med typiska våtmarksarter som älgört, lysing, kärtistel samt de lite ovanligare arterna ängsruta, jättestarr och kärrvial. Området har nyss öppnats upp för bete och stora förändringar kan ske på sikt.

Området kring skogsvaktarkärret har bevarat några ovanligare växtarter. Kärrvial, jättestarr och ängsruta är alla idag knutna till en mellanfas av igenväxande kärrmarker av detta slag och växer i anslutning till sälgbuskagen vid skogsvaktarkärret. Förr var dessa växter vanliga längs större floder, sjöar och vattendrag, som innan de reglerades var omgivna av stora öppna översvämningssmarker med naturliga högröts- och gräsfält. Dessa betades också naturligt av gräsätare och har fungerat som betesmarker för tamdjur de senaste tusen åren i Europa. Kärrvial, ängsruta och jättestarr är troligen känsliga för alltför hårt betestryck men trivs med en tredimensionell struktur i högrötsvegetationen som skapas av ett lättare betestryck. Det kan bli intressant att följa vad som sker med arterna kring skogsvaktarkärret på sikt.

Observerad fauna: I en lysingblomma hittades en hane av lysingbi som satt och sov. Lysingbiet (*Macropis europaea*) samlar endast pollen från våtmarksväxten lysing. Hanen sover i blomorna för att vara beredd på morgonen om en hona råkar flyga förbi. Lysingbiet kan illustrera en fauna som hör hemma i den högrötsvegetation som bevarats bland sälgbuskar i våtmarker som denna. Ängsruta är värdväxt för ängsrutemal och piltecknad fältmätare, och kan av den anledningen betraktas som en växt som bör värnas, även om det inte är säkert att dessa arter flyger på Järvafältet. Larverna av dessa ovanliga fjärilar är dessutom specialiserade på fröställningarna och missgynnas av för hårt bete där växten inte får sätta frö. Det är en påminnelse om att ett alltför kraftigt bete kan ha negativa konsekvenser för många djurarter, medan ett lätt betestryck däremot är en förutsättning för att bibehålla en varierad och mångformig miljö som dessa djur

behöver. Därutöver fotograferades en hane av bred trolslända, en art som trivs i den nyanlagda dammen och som finns med i ArtArken. Den betraktas som något ovanlig eftersom den oftast uppträder enstaka.

Transekt

Transekt lades ut i högertsområdet syd om dammen eftersom det här finns flora som det kan vara positivt att övervaka under betesmarkens utveckling.

Transekt startar vid björk (X=6587747, Y=1621598) och går...

...i riktning mot björk (X=6587735, Y=1621545).

Skötsel förslag

Ett lätt betestryck är den skötsel som jag personligen vill rekommendera i våtmarken för att gynna högertsarterna på ett bra sätt. Att låta södra sidan förbli en djungel kan vara positivt medan ett hårdare tryck och en kort grässvål skulle kunna förläggas till norra sidan av den nyanlagda dammen. Ett lättare betestryck kan åstadkommas genom temporär avstängning med flyttbart el-stängsel. Detta är dock endast aktuellt om grässvålen börjar likna en kort golfbana. Ger vegetationen ett tufft och varierat intryck med ömsom hög och låg vegetation har området ett bra betestryck. Buskarna ger ytterligare livsutrymme åt arter och bör inte plockas bort. Det är buskarna som har bevarat kärrvialen och jättestarren fram till nu!

	lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	skogsvaktarkärret	meter från startpunkt	2	4	6	8	10	12	14	16	18
	objekt 6	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9
antal	svenskt namn	vetensk. namn									
26	älgört	Filipendula ulmaria	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24	Videört	Lysimachia vulgaris	1		1	1	1	1	1	1	1
13	kärrtistel	Cirsium palustre	1								
12	kråkvicker	Vicia cracca		1						1	1
12	kärresilja	Peucedanum palustre			1					1	
7	jättestarr	Carex riparia									
4	sumpmåra	Galium uliginosum		1							
4	besksöta	Solanum dulcamara						1	1		
3	brännässla	Urtica dioica									
2	ängsruta	Thalictrum flavum									
2	kråklöver	Comarum palustre		1	1						
2	sumpförgätmigej	Myosotis laxa									1
1	vattenmåra	Galium palustre			1						
1	strätta	Angelica sylvestris		1							
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus								1	

	lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1
	skogsvaktarkärret	meter från startpunkt	20	22	24	26	28	30	32	34
	objekt 6	ruta	10	11	12	13	14	15	16	17
antal	svenskt namn	vetensk. namn								
26	älgört	Filipendula ulmaria	1	1	1	1	1	1	1	1
24	Videört	Lysimachia vulgaris	1	1	1	1	1	1	1	1
13	kärrtistel	Cirsium palustre	1		1	1				1
12	kråkvicker	Vicia cracca	1	1	1	1	1	1	1	1
12	kärresilja	Peucedanum palustre		1		1	1	1	1	1
7	jättestarr	Carex riparia				1				
4	sumpmåra	Galium uliginosum			1					
4	besksöta	Solanum dulcamara								
3	brännässla	Urtica dioica			1					
2	ängsruta	Thalictrum flavum			1	1				
2	kråklöver	Comarum palustre								
2	sumpförgätmigej	Myosotis laxa								
1	vattenmåra	Galium palustre								
1	strätta	Angelica sylvestris								
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus								

	lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1
	skogsvaktarkärret	meter från startpunkt	36	38	40	42	44	46	48	50
	objekt 6	ruta	18	19	20	21	22	23	24	25
antal	svenskt namn	vetensk. namn								
26	älgört	Filipendula ulmaria	1	1	1	1	1	1	1	1
24	Videört	Lysimachia vulgaris	1	1	1	1	1	1	1	
13	kärrtistel	Cirsium palustre	1	1	1	1	1	1		1
12	kråkvicker	Vicia cracca						1		
12	kärresilja	Peucedanum palustre	1	1	1	1				
7	jättestarr	Carex riparia		1	1	1	1	1	1	
4	sumpmåra	Galium uliginosum			1					1
4	besksöta	Solanum dulcamara			1	1				
3	brännässla	Urtica dioica	1	1						
2	ängsruta	Thalictrum flavum								
2	kråklöver	Comarum palustre								
2	sumpförgätmigej	Myosotis laxa					1			
1	vattenmåra	Galium palustre								
1	strätta	Angelica sylvestris								
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus								

	lokal:	transekt	1
	skogsvaktarkärret	meter från startpunkt	52
	objekt 6	ruta	26
antal	svenskt namn	vetensk. namn	
26	älgört	Filipendula ulmaria	1
24	Videört	Lysimachia vulgaris	1
13	kärrtistel	Cirsium palustre	1
12	kråkvicker	Vicia cracca	
12	kärrsilja	Peucedanum palustre	
7	jättestarr	Carex riparia	
4	sumpmåra	Galium uliginosum	
4	besksöta	Solanum dulcamara	
3	brännässla	Urtica dioica	
2	ängsruta	Thalictrum flavum	
2	kråklöver	Comarum palustre	
2	sumpförgätnigej	Myosotis laxa	
1	vattenmåra	Galium palustre	
1	strätta	Angelica sylvestris	
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus	

Sovande hane av lysingbi fotograferad vid objekt 6

Bred trollslända fotograferad vid objekt 6

Objekt 7, betesmark med säfferot och korskovall vid Hjulstakorsningen

Detta område ingår i en större beteshage och ligger på en torr och stenig kulle som höjer sig över omgivande friskare gräsmarker. Eftersom det har en mycket exklusiv och samtidigt mycket artrik flora (se artlistan!) är det möjligt att kunna följa förändringar i både positiv och negativ riktning här. Speciellt för detta objekt är förekomst av säfferot, en växt som är på stark tillbakagång i Uppland och som är mycket sällsynt i Stockholms Stad. Det finns också en fin förekomst av korskovall (rödlistad NT) i torrmarken.

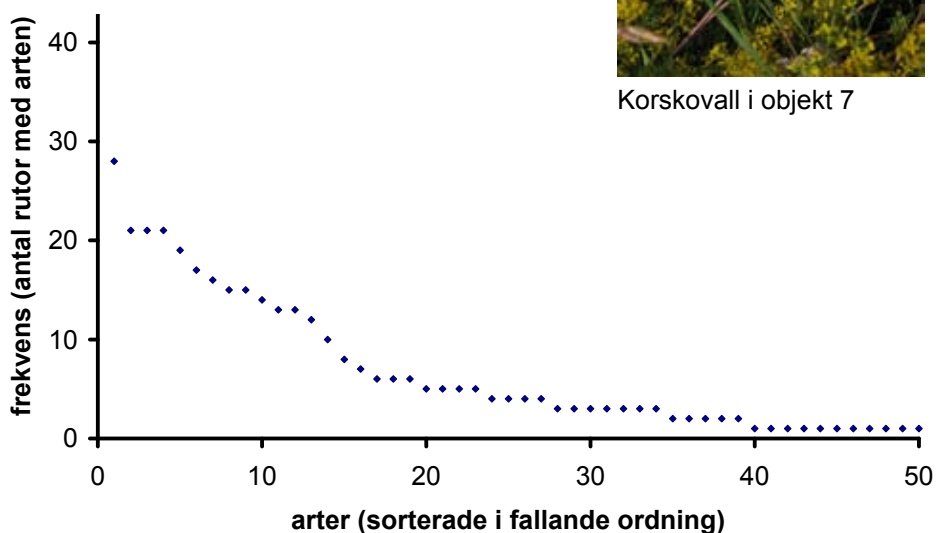
Omkring 14 blommande korskovaller kunde hittas vid och omkring objektets kanter. Ungefär lika många säfferotsplantor kunde hittas men enbart två i blom. Ett visst mörkertal kan förväntas men det avspeglar ungefär hur situationen ser ut för dessa arter i hagen 2007.

Observerad fauna: Inget speciellt sågs denna dag eftersom det var mullet med regn.

Området har en gynnsam bevarandestatus för hotade växtarter samt biologisk mångfald eftersom det betas.

Korskovall i objekt 7

antal rutor med arten...

28	rölrika
21	stormåra
21	gulmåra
21	vitklöver
19	gulvial
17	maskros
16	nejlikrot
15	grässtjärnblomma
15	rödklöver
14	vitmåra
13	skogsklöver
13	duvvicker
12	backsmörblomma
10	backskärvfrö
8	sparvvicker
7	humeluzern
6	backlök
6	bockrot
6	kråkvicker
5	hundkåx
5	liten blåklocka
5	vildmorot
5	alsikeklöver
4	humeluzern
4	revfingerört
4	knölsmörblomma
4	häckvicker
3	stor blåklocka
3	hönsarv
3	åkervinda
3	åkervädd
3	korskovall
3	harklöver
3	teveronika
2	ängsklocka
2	brudbröd
2	kärringtand
2	ängshaverrot
2	majveronika
1	småborre
1	åkertistel
1	vägtistel
1	kråkklöver
1	smultron
1	sparvnäva
1	höstfibbla
1	backförgätmigej
1	groblad
1	trampört
1	gullviva
1	säfferot

...i sammantaget 40 meterrutor

Transekt

Två transekter lades ut i området och de sträcker sig från torra artrika delar ut mot något mer artfattiga och friskare delar.

Transekt 1 börjar vid meterhög sten (X=6588525, Y=1618472)...

...och löper genom stammen på största stammen i dungen (X=6588545, Y=1618466).

Transekt 2 börjar vid samma meterhöga sten (X=6588525, Y=1618472)...

...och löper mot mitt i korsning hjulstavägen-akallavägen (X=6588433, Y=1618351).

Skötsel förslag

Betesdjuren bör helst vara nötdjur. Får bör helst undvikas eftersom de äter örter i högre grad. I ytan växer den rödlistade korskovallen och den sällsynta säfferoten, som båda är arter som kan fara illa av kraftigt fårbyte, men också av för kraftigt bete överhuvudet taget.

Vid fortsatt bete kan det vara en stor fördel om man stundvis lättar på betetrycket på torrmarkerna där den artrika floran finns. Detta är positivt för insektslivet samt för att växterna på sikt ska kunna sprida sig med frön ordentligt. Speciellt säfferot och korskovall mår bra av växelvis bete så de kan utveckla blommor och sätta frö.

Att beta torrmarken vartannat år eller stängsla av holmarna vartannat år skulle troligen öka mängden säfferot och korskovall (se ungefärligt förslag på skötselkartan). Om detta sker växelvis i de båda holmarna kan det alltid finnas plantor som kan sätta frö och gå i blom i närområdet. Detta ger också en rejäl skjuts åt värdväxter, nektar och pollenproduktionen vilket gynnar många insekter. Även slånbuskagen mår bra av viss vila så att de inte försvinner. Slån är en god mångfaldsväxt och arten förökar sig inte i landskapet längre (vilket även gäller flera andra träd och buskar vi tar för givna).

	lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet	meter från startpunkt	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
	objekt 07	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
antal	svenskt namn	vetensk. namn												
28	röllika	Achillea millefolium		1	1	1	1							
21	stormåra	Galium album									1			1
21	gulmåra	Galium verum	1	1	1	1	1	1	1	1				
21	vitklöver	Trifolium repens			1					1				
19	gulvial	Lathyrus pratensis	1		1	1		1						
17	maskros	Taraxacum gr.vulgaria												
16	nejlikrot	Geum urbanum							1	1	1	1	1	
15	grässtjärnblomma	Stellaria graminea			1	1	1		1					
15	rödklöver	Trifolium pratensis		1			1							
14	vitmåra	Galium boreale	1	1	1	1	1	1	1					
13	skogsklöver	Trifolium medium	1	1		1		1						
13	duvvicker	Vicia hirsuta				1	1		1	1				1
12	backsmörblomma	Ranunculus polyanthemus	1	1	1	1			1	1	1			
10	backskärvrö	Thlaspe caerulescens			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	sparvicker	Vicia tetrasperma				1								
7	humlelusern	Medicago lupulina												
6	backlök	Allium oleraceum			1	1	1			1	1			
6	bockrot	Pimpinella saxifraga		1	1		1	1						
6	kråkvicker	Vicia cracca	1											
5	hundkåx	Anthriscus sylvestris											1	
5	liten blåklocka	Campanula rotundifolia	1	1	1		1	1						
5	vildmoröt	Daucus carota												
5	alsikeklöver	Trifolium hybridum		1										
4	humleluzern	Medicago lupulina												
4	revfingerört	Potentilla reptans												
4	knölsmörblomma	Ranunculus bulbosa												
4	häckvicker	Vicia sepium												
3	stor blåklocka	Campanula pericifolia				1			1	1				
3	hönsarv	Cerastium fontanum				1							1	
3	åkervinda	Convolvulus arvense												
3	åkervädd	Knautia arvensis					1		1					
3	korskovall	Melampyrum cristatum			1									
3	harklöver	Trifolium arvense			1		1	1						
3	teveronika	Veronica chamaedrys				1								
2	ängsklocka	Campanula patula												
2	brudbröd	Filipendula vulgaris								1				
2	kärringtand	Lotus corniculatus			1									
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense												
2	majveronika	Veronica serpyllifolia											1	
1	småborre	Agrimonia eupatoria												
1	åkertistel	Cirsium arvense												
1	vägtistel	Cirsium vulgare												
1	kråklöver	Comarum palustre												
1	smultron	Fragaria vesca												
1	sparvnäva	Geranium pusillum												
1	höstfibbla	Leontodon autumnalis												
1	backförgätmigej	Myosotis ramosissima					1							
1	groblad	Plantago major												
1	trampört	Polygonum aviculare											1	
1	gullviva	Primula veris								1				
1	säfferot	Seseli libanotis												

	lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet	meter från startpunkt	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46
	objekt 07	ruta	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
28	röllika	Achillea millefolium		1	1	1	1		1	1	1	1	1
21	stormåra	Galium album	1	1			1	1	1	1	1	1	
21	gulmåra	Galium verum											
21	vitklöver	Trifolium repens			1	1	1	1			1	1	1
19	gulvial	Lathyrus pratensis							1	1	1	1	1
17	maskros	Taraxacum gr.vulgaria		1	1	1	1	1					1
16	nejlikrot	Geum urbanum			1	1	1					1	
15	grässtjärnblomma	Stellaria graminea								1		1	
15	rödklöver	Trifolium pratensis			1		1		1		1	1	1
14	vitmåra	Galium boreale											
13	skogsklöver	Trifolium medium	1	1									
13	duvvicker	Vicia hirsuta		1									
12	backsmörblomma	Ranunculus polyanthemus		1			1	1					
10	backskärfrö	Thlaspe caerulescens											
8	sparvicker	Vicia tetrasperma											
7	humlelusern	Medicago lupulina				1	1	1		1	1		
6	backlök	Allium oleraceum											
6	bockrot	Pimpinella saxifraga											
6	kråkvicker	Vicia cracca										1	1
5	hundkåx	Anthriscus sylvestris	1	1									
5	liten blåklocka	Campanula rotundifolia											
5	vildmorot	Daucus carota			1	1	1	1		1			
5	alsikeklöver	Trifolium hybridum							1	1			
4	humleluzern	Medicago lupulina		1	1								
4	revfingerört	Potentilla reptans											
4	knölsmörblomma	Ranunculus bulbosa											
4	häckvicker	Vicia sepium											
3	stor blåklocka	Campanula percicifolia											
3	hönsarv	Cerastium fontanum				1							
3	åkervinda	Convolvulus arvensis				1							
3	åkervädd	Knautia arvensis											
3	korskoval	Melampyrum cristatum											
3	harklöver	Trifolium arvense											
3	teveronika	Veronica chamaedrys								1			
2	ängsklocka	Campanula patula										1	1
2	brudbröd	Filipendula vulgaris											
2	kärringtand	Lotus corniculatus											
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
2	majveronika	Veronica serpyllifolia				1							
1	småborre	Agrimonia eupatoria											
1	åkertistel	Cirsium arvense											
1	vägtistel	Cirsium vulgare							1				
1	kråklöver	Comarum palustre					1						
1	smultron	Fragaria vesca											
1	sparvnäva	Geranium pusillum											
1	höstfibbla	Leontodon autumnalis				1							
1	backförgätmigej	Myosotis ramosissima											
1	groblad	Plantago major				1							
1	trampört	Polygonum aviculare											
1	gullviva	Primula veris											
1	säfferot	Seseli libanotis											

	lokal:	transekt	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	järvafältet	meter från startpunkt	48	50	2	4	6	8	12	14	16	18	20	22
	objekt 07	ruta	24	25	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
antal	svenskt namn	vetensk. namn												
28	röllika	Achillea millefolium	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	stormåra	Galium album	1				1		1		1	1		1
21	gulmåra	Galium verum			1	1	1	1	1	1		1	1	1
21	vitklöver	Trifolium repens	1	1	1		1	1		1	1	1	1	1
19	gulvial	Lathyrus pratensis	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	
17	maskros	Taraxacum gr.vulgaria							1	1	1	1	1	1
16	nejlikrot	Geum urbanum	1						1	1	1		1	
15	grässtjärnblomma	Stellaria graminea	1				1	1						1
15	rödklöver	Trifolium pratensis	1	1			1	1				1	1	1
14	vitmåra	Galium boreale		1	1	1		1	1	1	1			
13	skogsklöver	Trifolium medium			1	1			1					
13	duvvicker	Vicia hirsuta		1				1			1	1		
12	backsmörblomma	Ranunculus polyanthemus				1		1						
10	backskärfrö	Thlaspe caerulescens												
8	sparvicker	Vicia tetrasperma			1		1		1				1	
7	humlelusern	Medicago lupulina												
6	backlök	Allium oleraceum						1						
6	bockrot	Pimpinella saxifraga												
6	kråkvicker	Vicia cracca		1						1	1			
5	hundkåx	Anthriscus sylvestris									1	1		
5	liten blåklocka	Campanula rotundifolia												
5	vildmorot	Daucus carota												
5	alsikeklöver	Trifolium hybridum				1							1	
4	humleluzern	Medicago lupulina												
4	revfingerört	Potentilla reptans					1	1		1	1			
4	knölsmörblomma	Ranunculus bulbosa												1
4	hackvicker	Vicia sepium		1	1			1	1					
3	stor blåklocka	Campanula percicifolia												
3	hönsarv	Cerastium fontanum												
3	åkervinda	Convolvulus arvensis							1					
3	åkervädd	Knautia arvensis						1						
3	korskoall	Melampyrum cristatum						1						
3	harklöver	Trifolium arvense												
3	teveronika	Veronica chamaedrys									1			
2	ängsklocka	Campanula patula												
2	brudbröd	Filipendula vulgaris				1								
2	kärringtand	Lotus corniculatus		1										
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense									1			
2	majveronika	Veronica serpyllifolia												
1	småborre	Agrimonia eupatoria												1
1	åkertistel	Cirsium arvense							1					
1	vägtistel	Cirsium vulgare												
1	kråklöver	Comarum palustre												
1	smultron	Fragaria vesca						1						
1	sparvnäva	Geranium pusillum									1			
1	höstfibbla	Leontodon autumnalis												
1	backförgätmigej	Myosotis ramosissima												
1	groblad	Plantago major												
1	trampört	Polygonum aviculare												
1	gullviva	Primula veris												
1	säfferot	Seseli libanotis			1									

	lokal:	transekt	2	2	2	2	2
	järvafältet	meter från startpunkt	24	26	28	30	32
	objekt 07	ruta	11	12	13	14	15
antal	svenskt namn	vetensk. namn					
28	röllika	Achillea millefolium	1		1	1	1
21	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1
21	gulmåra	Galium verum	1		1	1	1
21	vitklöver	Trifolium repens	1			1	
19	gulvial	Lathyrus pratensis					
17	maskros	Taraxacum gr.vulgaria	1	1	1	1	1
16	nejlikrot	Geum urbanum	1	1			
15	grässtjärnblomma	Stellaria graminea	1	1	1	1	1
15	rödklöver	Trifolium pratensis					
14	vitmåra	Galium boreale					
13	skogsklöver	Trifolium medium	1	1	1	1	
13	duvvicker	Vicia hirsuta		1	1	1	
12	backsmörblomma	Ranunculus polyanthemus					
10	backskärfrö	Thlaspe caerulescens					
8	sparvicker	Vicia tetrasperma	1			1	1
7	humelusern	Medicago lupulina				1	1
6	backlök	Allium oleraceum					
6	bockrot	Pimpinella saxifraga				1	1
6	kråkvicker	Vicia cracca					
5	hundkåx	Anthriscus sylvestris					
5	liten blåklocka	Campanula rotundifolia					
5	vildmorot	Daucus carota					
5	alsikeklöver	Trifolium hybridum					
4	humeluzern	Medicago lupulina		1	1		
4	revfingerört	Potentilla reptans					
4	knölsmörblomma	Ranunculus bulbosa	1			1	1
4	häckvicker	Vicia sepium					
3	stor blåklocka	Campanula pericifolia					
3	hönsarv	Cerastium fontanum					
3	åkervinda	Convolvulus arvensis				1	
3	åkervädd	Knautia arvensis					
3	korskovall	Melampyrum cristatum				1	
3	harklöver	Trifolium arvense					
3	teveronika	Veronica chamaedrys					
2	ängsklocka	Campanula patula					
2	brudbröd	Filipendula vulgaris					
2	kärringtand	Lotus corniculatus					
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense	1				
2	majveronika	Veronica serpyllifolia					
1	småborre	Agrimonia eupatoria					
1	åkertistel	Cirsium arvense					
1	vägtistel	Cirsium vulgare					
1	kråklöver	Comarum palustre					
1	smultron	Fragaria vesca					
1	sparvnäva	Geranium pusillum					
1	höstfibbla	Leontodon autumnalis					
1	backförgätmigej	Myosotis ramosissima					
1	groblad	Plantago major					
1	trampört	Polygonum aviculare					
1	gullviva	Primula veris					
1	säfferot	Seseli libanotis					

Objekt 8, delvis markberett område Järvafältet

Detta objekt ingår i en större planerad beteshage. Eftersom en del av detta område varit igenvuxet med videbuskage har man ansett sig tvungen att röja bort buskagen. Det har skett genom nedmalning med stort aggregat. Följden är en ny mark bestående av busk-/träspån-kompost samt uppriven torv.

I den västra delen av objektet, som varit föremål för markberedning, växer efter insatsen i stort sett enbart ogräsväxter som funnits i markens fröbank eftersom få andra växter överlever en sådan behandling. Perenner (flertalet örter och gräs i betesmarker) klarar inte att mallas ner till kompost vare sig det sker i naturen eller i en trädgårdsrabatt. Man får förmoda att floran innan insatsen liknade den vid skogsvaktarkärret. Det är nu lite ovisst om hur utvecklingen kommer att gestalta sig här. Eventuellt kommer marken att likna normal storskalig betesmark med moderna betesmarksogräs som smörblommor, nässlor och tistlar, eftersom det är så floran brukar se ut där man markbereder betesmarker. Men om man har tur kan fler arter överlevt och naturvårdsintressanta arter kan komma in från kanterna och området utveckla sig positivt ur mångfaldssynpunkt. Exempelvis skulle vitmåra kunna komma in relativt snabbt eftersom den arten lätt kan invadera vegetationsfria torvjordar som denna.

Större delen av det östra området har ej markberetts. Det har varit friskare till torr mark här och därigenom har gräsmarken ej varit lika benägna att växa igen med videbuskage. Floran i denna gräsmark är artrik och flera av arterna är glädjande nog sådana som betraktas som önskvärda ur naturvårdssynpunkt (s k hävdberoende arter). Mycket positivt är att vitmåra och buskviol växer i öppen gräsmark. Det tyder på att området har mycket goda förutsättningar att hålla fler goda mångfaldsarter. Normalt sett brukar vitmåra och buskviol vara tillbakaträngda till svagt skuggig mark i skogsbryn om gräsmarker har fått stå länge utan skötsel. Även åkervädd och skogsklöver är mycket värdefulla arter för mångfalden och de förekommer i stor mängd i denna gräsmark.

Observerad fauna: I den torra delen sågs en allmän bastardsvärmare (NT) på åkerväddblomma. Värt att nämna är också att det finns rikligt med backtimjan strax söder om området vid kolonilotterna. Backtimjan har en lång rad insektsarter knutna till sig, varav flera är rödlistade.

Området har en gynnsam bevarandestatus för biologisk mångfald eftersom det kommer att betas.

Transekter

Två transekter lades ut i området. Transekt 1 lades ut i det markberedda området i väst och transekt 2 i den torrare gräsmarken som ej markberets i öst.

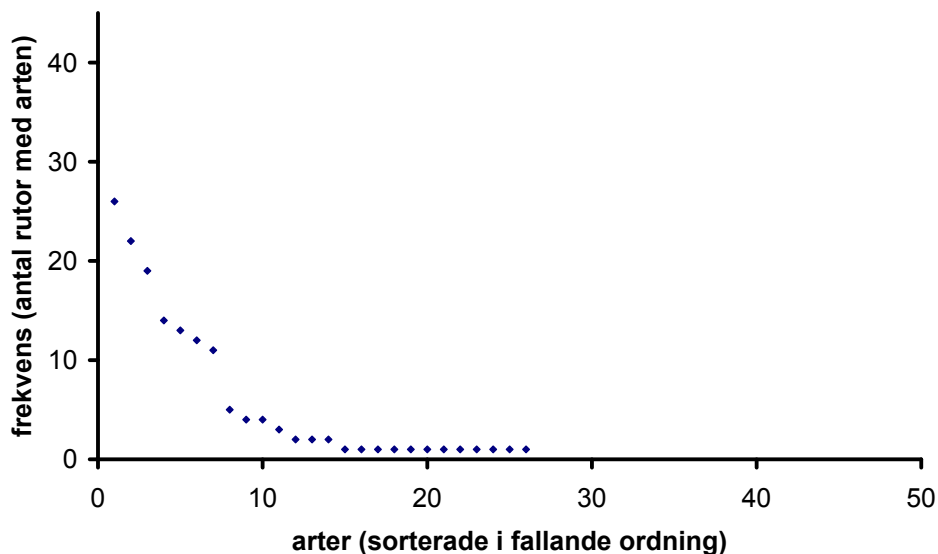

Transekt 1 börjar vid tvåstammig björk (X=6588137, Y=1620672)....

...och slutar vid ensam björk (X=6588101, Y=1620753). Obs, pga stora förändringar i samband med röjningsinsats är koordinaterna som tagits från flygfoto ej exakta).

Transekt 1, markberett område i nordväst

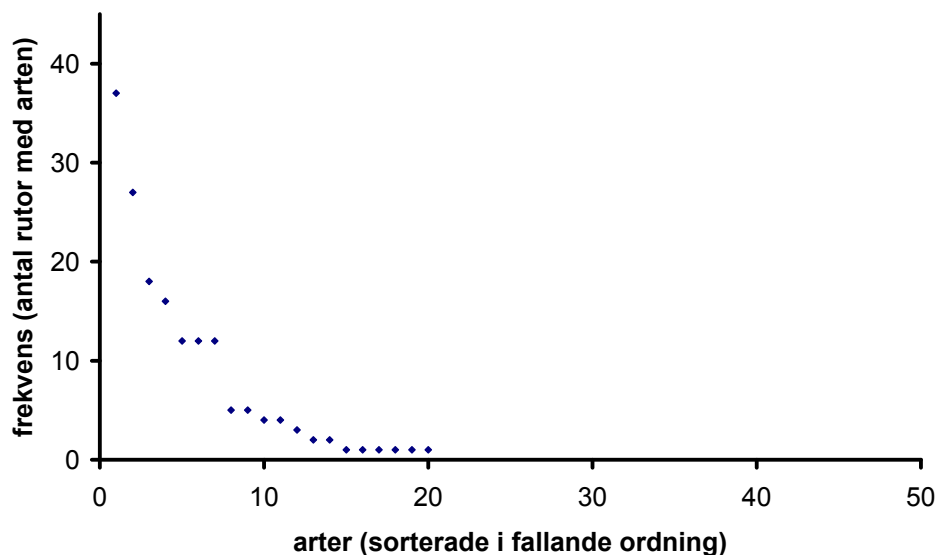

antal rutor med arten...

26	krustistel
22	kålmolke
19	hampdån
14	åkertistel
13	hundkäx
12	fiskmålla
11	brännässla
5	gråbo
4	backskärvfro
4	klibbkorsört
3	stormåra
2	pipdån
2	vanlig pilört
2	revsmörblomma
1	kråkvicker
1	skogssallat
1	sommargyllen
1	baldersbrå
1	svinmålla
1	korsört
1	hallon
1	sumpmåra
1	nejlikrot
1	hagfibblor
1	smörblomma
1	duvvicker

...i sammantaget 40 meterrutor

Transekt 2, perenn gräsmark i sydöst

antal rutor med arten...

37	stormåra
27	åkertistel
18	buskviol
16	skogsklöver
12	vitmåra
12	gulmåra
12	kråkvicker
5	röllika
5	ängshaverrot
4	backlök
4	gulvial
3	smörblomma
2	revfingerört
2	grässtjärnblomma
1	hundkäx
1	åkervädd
1	älgört
1	jordreva
1	majsmörblomma
1	backsmörblomma

...i sammantaget 40 meterrutor

Området planeras att betas med nötboskap. Det är mycket positivt om bete sker i området.

När det gäller den torra gräsmarken med den artrika floran skulle det vara bra om betetrycket är lätt så att gräsmarken bibehåller en tredimensionell struktur, dvs att den har delar där korna ej betar vegetationen helt kort utan att den delvis består av högre vegetation (dvs inte en jämnt kort betessvål som en golfbana). Att detta är positivt just här beror på att floran redan är fint utvecklad i området och att den därför endast behöver bevaras, inte förbättras. Märk väl att om området inte betas alls så är detta starkt negativt.

Ett ännu bättre alternativ, men samtidigt mer arbetskrävande, är ett system där områden får vila vissa år och betas andra, så att det hela tiden på järvafältet finns partier som återhämtar sig från bete. Det ökar växternas frösättning (och därmed långväga fröspridning) och är en förutsättning för ett rikt insektsliv ska kunna utveckla sig. Insekterna är, även om vi inte är vana att se dom så, betesdjur i gräsmarkerna. De är inte korna är där och äter, betar fjärilslarver och gräshoppor av de växter korna har betat fram. I de ytor där korna betar för tillfället blir det däremot inte alltid så mycket över för fjärilslarver och annan biologisk mångfald. Vill man ha en rik fauna är därför växelvis bete/vila över järvafältets hagar mycket positivt. Växelvisa system och hur de kan läggas ut är en fråga av praktisk natur för den som handhar betesdjuren. Därför ges endast detta generella råd för detta område. Enligt utsago så ska randområdena till detta område inte betas, och de fyller då en viss roll som bevarare av insektsmångfald. En temporär hage i dessa randområden med vissa intervall skulle dock vara positivt. Då menar jag kanske vart tredje år eller så, och under förutsättning att det är praktiskt genomförbart.

	lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet markberett	meter från startpunkt	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
	objekt 08 : 1	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
antal	svenskt namn	vetenskapligt namn										
26	krustistel	Carduus crispus		1	1	1		1	1	1	1	1
22	kålmalke	Sonchus oleraceus	1	1	1	1	1		1	1		
19	hampdån	Galeopsis speciosa		1		1	1	1	1	1	1	1
14	åkertistel	Cirsium arvense		1		1	1			1		
13	hundkåx	Anthriscus sylvestris										
12	fiskmålla	Chenopodium polyspermum	1	1	1			1	1		1	
11	brännässla	Urtica dioica										
5	gråbo	Artemisia vulgaris				1	1		1			
4	backskärfrö	Thlaspe caerulescens										
4	klibbkorsört	Senecio viscosus		1							1	
3	stormåra	Galium album					1					
2	pipdån	Galeopsis tetrahit										
2	vanlig pilört	Polygonum lapathifolia			1			1				
2	revsmörblomma	Ranunculus repens	1									
1	kråkvicker	Vicia cracca										
1	skogssallat	Mycelis muralis										
1	sommargyllen	Barbarea vulgaris										
1	baldersbrå	Tripleurospermum perforatum									1	
1	svinmålla	Chenopodium album										
1	korsört	Senecio vulgaris			1							
1	hallon	Rubus idaeus						1				
1	sumpmåra	Galium uliginosum										
1	nejlikrot	Geum urbanum	1									
1	hagfibblor	Hieracium sect Vulgata	1									
1	smörblomma	Ranunculus acris										
1	duvvicker	Vicia hirsuta										

	lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet markberett	meter från startpunkt	22	24	26	28	30	32	34	36	38
	objekt 08 : 1	ruta	11	12	13	14	15	16	17	18	19
antal	svenskt namn	vetenskapligt namn									
26	krustistel	Carduus crispus	1	1		1	1	1	1	1	
22	kålmalke	Sonchus oleraceus			1		1				1
19	hampdån	Galeopsis speciosa			1	1	1	1		1	1
14	åkertistel	Cirsium arvense									
13	hundkåx	Anthriscus sylvestris					1			1	
12	fiskmålla	Chenopodium polyspermum				1	1		1	1	
11	brännässla	Urtica dioica									1
5	gråbo	Artemisia vulgaris				1	1				
4	backskärvfrö	Thlaspe caerulescens						1	1		
4	klibbkorsört	Senecio viscosus				1					
3	stormåra	Galium album			1				1		
2	pipdån	Galeopsis tetrahit									
2	vanlig pilört	Polygonum lapathifolia									
2	revsmörblomma	Ranunculus repens				1					
1	kråkvicker	Vicia cracca					1				
1	skogssallat	Mycelis muralis									
1	sommargyllen	Barbarea vulgaris		1							
1	baldersbrå	Tripleurospermum perforatum									
1	svinmålla	Chenopodium album									
1	korsört	Senecio vulgaris									
1	hallon	Rubus idaeus									
1	sumpmåra	Galium uliginosum									
1	nejlikrot	Geum urbanum									
1	hagfibblor	Hieracium sect Vulgata									
1	smörblomma	Ranunculus acris						1			
1	duvvicker	Vicia hirsuta							1		

	lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet markberett	meter från startpunkt	40	42	44	46	48	50	52	54	56
	objekt 08 : 1	ruta	20	21	22	23	24	25	26	27	28
antal	svenskt namn	vetenskapligt namn									
26	krustistel	Carduus crispus		1	1	1	1				
22	kålmalke	Sonchus oleraceus	1	1			1	1	1	1	1
19	hampdån	Galeopsis speciosa				1	1				
14	åkertistel	Cirsium arvense					1	1	1		1
13	hundkåx	Anthriscus sylvestris	1		1						
12	fiskmålla	Chenopodium polyspermum								1	
11	brännässla	Urtica dioica	1				1				
5	gråbo	Artemisia vulgaris									
4	backskärfrö	Thlaspe caerulescens			1					1	
4	klibbkorsört	Senecio viscosus								1	
3	stormåra	Galium album									
2	pipdån	Galeopsis tetrahit									
2	vanlig pilört	Polygonum lapathifolia									
2	revsmörblomma	Ranunculus repens									
1	kråkvicker	Vicia cracca									
1	skogssallat	Mycelis muralis			1						
1	sommargyllen	Barbarea vulgaris									
1	baldersbrå	Tripleurospermum perforatum									
1	svinmålla	Chenopodium album									
1	korsört	Senecio vulgaris									
1	hallon	Rubus idaeus									
1	sumpmåra	Galium uliginosum								1	
1	nejlikrot	Geum urbanum									
1	hagfibblor	Hieracium sect Vulgata									
1	smörblomma	Ranunculus acris									
1	duvvicker	Vicia hirsuta									

	lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	järvafältet markberett	meter från startpunkt	58	60	62	64	66	68	70	72	74
	objekt 08 : 1	ruta	29	30	31	32	33	34	35	36	37
antal	svenskt namn	vetenskapligt namn									
26	krustistel	Carduus crispus	1					1	1		1
22	kålmalke	Sonchus oleraceus		1	1	1	1				
19	hampdån	Galeopsis speciosa						1		1	
14	åkertistel	Cirsium arvense	1						1	1	1
13	hundkåx	Anthriscus sylvestris		1	1	1	1	1	1	1	
12	fiskmålla	Chenopodium polyspermum									
11	brännässla	Urtica dioica		1			1	1	1	1	1
5	gråbo	Artemisia vulgaris									
4	backskärfrö	Thlaspe caerulescens									
4	klibbkorsört	Senecio viscosus									
3	stormåra	Galium album									
2	pipdån	Galeopsis tetrahit									
2	vanlig pilört	Polygonum lapathifolia									
2	revsmörblomma	Ranunculus repens									
1	kråkvicker	Vicia cracca									
1	skogssallat	Mycelis muralis									
1	sommargyllen	Barbarea vulgaris									
1	baldersbrå	Tripleurospermum perforatum									
1	svinmålla	Chenopodium album									1
1	korsört	Senecio vulgaris									
1	hallon	Rubus idaeus									
1	sumpmåra	Galium uliginosum									
1	nejlikrot	Geum urbanum									
1	hagfibblor	Hieracium sect Vulgata									
1	smörblomma	Ranunculus acris									
1	duvvicker	Vicia hirsuta									

	lokal:	transekt	1	1	1
	järvafältet markberett	meter från startpunkt	76	78	80
	objekt 08 : 1	ruta	38	39	40
antal	svenskt namn	vetenskapligt namn			
26	krustistel	Carduus crispus	1	1	1
22	kålmolke	Sonchus oleraceus			1
19	hampdån	Galeopsis speciosa	1		
14	åkertistel	Cirsium arvense	1	1	
13	hundkäx	Anthriscus sylvestris		1	1
12	fiskmålla	Chenopodium polyspermum			1
11	brännässla	Urtica dioica	1	1	
5	gråbo	Artemisia vulgaris			
4	backskärvfrö	Thlaspe caerulea			
4	klibbkorsört	Senecio viscosus			
3	stormåra	Galium album			
2	pipdån	Galeopsis tetrahit		1	1
2	vanlig pilört	Polygonum lapathifolia			
2	revsmörblomma	Ranunculus repens			
1	kråkvicker	Vicia cracca			
1	skogssallat	Mycelis muralis			
1	sommargyllen	Barbarea vulgaris			
1	baldersbrå	Tripleurospermum perforatum			
1	svinmålla	Chenopodium album			
1	korsört	Senecio vulgaris			
1	hallon	Rubus idaeus			
1	sumpmåra	Galium uliginosum			
1	nejlikrot	Geum urbanum			
1	hagfibblor	Hieracium sect. Vulgata			
1	smörblomma	Ranunculus acris			
1	duvvicker	Vicia hirsuta			

Transekt 2 börjar vid solitär hagtornbuske (X=6587981, Y=1621009)...

...och löper mot likartad buske till vänster om stora björken (X=6588010, Y=1620898).

	lokal:	transekt	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	järvafältet	meter från startpunkt	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
	objekt 08:2	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
antal	svenskt namn	vetensk. namn												
37	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
27	åkertistel	Cirsium arvense			1			1	1					1
18	buskviol	Viola hirta											1	1
16	skogsklöver	Trifolium medium	1	1	1	1	1	1						1
12	vitmåra	Galium boreale	1	1										1
12	gulmåra	Galium verum		1										
12	kråkvicker	Vicia cracca			1					1				
5	röllika	Achillea millefolium	1	1										
5	ängshaverrot	Tragopogon pratense				1				1		1	1	
4	backlök	Allium oleraceum		1		1	1			1				
4	gulvial	Lathyrus pratensis		1										
3	smörblomma	Ranunculus acris		1										1
2	revfingerört	Potentilla reptans	1	1										
2	grässtjärnblomma	Stellaria graminea					1							
1	hundkäx	Anthriscus sylvestris		1										
1	åkervädd	Knautia arvensis		1										
1	älgört	Filipendula ulmaria												
1	jordreva	Glechoma hederacea						1						
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus		1										
1	backsmörblomma	Ranunculus polyanthemus												

	lokal:	transekt	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	järvafältet	meter från startpunkt	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46
	objekt 08:2	ruta	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
37	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
27	åkertistel	Cirsium arvense	1	1	1			1		1	1	1	1
18	buskviol	Viola hirta	1	1	1	1	1	1	1	1			
16	skogsklöver	Trifolium medium			1				1		1		
12	vitmåra	Galium boreale					1	1	1	1			
12	gulmåra	Galium verum			1			1	1				1
12	kråkvicker	Vicia cracca			1	1	1					1	
5	röllika	Achillea millefolium											
5	ängshaverrot	Tragopogon pratense				1							
4	backlök	Allium oleraceum											
4	gulvial	Lathyrus pratensis					1	1					
3	smörblomma	Ranunculus acris							1				
2	revfingerört	Potentilla reptans											
2	grässtjärnblomma	Stellaria graminea							1				
1	hundkåx	Anthriscus sylvestris											
1	åkervädd	Knautia arvensis											
1	älgört	Filipendula ulmaria											
1	jordreva	Glechoma hederacea											
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus											
1	backsmörblomma	Ranunculus polyanthemus					1						

	lokal:	transekt	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	järvafältet	meter från startpunkt	48	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68
	objekt 08:2	ruta	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
37	stormåra	Galium album		1	1	1	1		1		1	1	1
27	åkertistel	Cirsium arvense	1	1	1	1	1	1	1	1			1
18	buskviol	Viola hirta					1	1				1	1
16	skogsklöver	Trifolium medium	1	1	1								
12	vitmåra	Galium boreale			1								
12	gulmåra	Galium verum			1		1	1	1		1	1	
12	kråkvicker	Vicia cracca					1	1	1				1
5	röllika	Achillea millefolium											
5	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
4	backlök	Allium oleraceum											
4	gulvial	Lathyrus pratensis						1					
3	smörblomma	Ranunculus acris											
2	revfingerört	Potentilla reptans											
2	grässtjärnblomma	Stellaria graminea											
1	hundkåx	Anthriscus sylvestris											
1	åkervädd	Knautia arvensis											
1	älgört	Filipendula ulmaria											
1	jordreva	Glechoma hederacea											
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus											
1	backsmörblomma	Ranunculus polyanthemus											

	lokal:	transekt	2	2	2	2	2	2
	järvafältet	meter från startpunkt	70	72	74	76	78	80
	objekt 08:2	ruta	35	36	37	38	39	40
antal	svenskt namn	vetensk. namn						
37	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1
27	åkertistel	Cirsium arvense	1	1	1	1	1	1
18	buskviol	Viola hirta	1	1	1	1		
16	skogsklöver	Trifolium medium			1	1	1	
12	vitmåra	Galium boreale		1	1		1	1
12	gulmåra	Galium verum			1			
12	kråkvicker	Vicia cracca	1					1
5	röllika	Achillea millefolium				1	1	1
5	ängshaverrot	Tragopogon pratense						
4	backlök	Allium oleraceum						
4	gulvial	Lathyrus pratensis						
3	smörblomma	Ranunculus acris						
2	revfingerört	Potentilla reptans						
2	grässtjärnblomma	Stellaria graminea						
1	hundkåx	Anthriscus sylvestris						
1	åkervädd	Knautia arvensis						
1	älgört	Filipendula ulmaria						1
1	jordreva	Glechoma hederacea						
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus						
1	backsmörblomma	Ranunculus polyanthemus						

Objekt 9, Judarängen

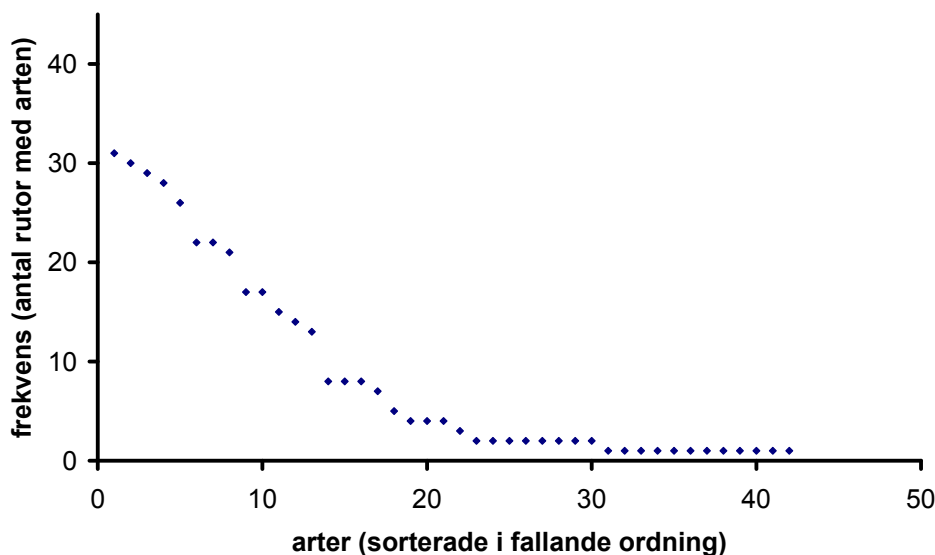
Detta objekt utgörs av en del av en grönya som under flera år slagits med rotorslätterbalk. I kanter och inne i skogsbryn där skötseln inte når finns ett flertal växtarter som är naturvårdsmässigt önskvärda. Till dessa hör bockrot, johannesört, brudbröd, åkervädd, gullviva, buskviol, gulmåra, skogsklöver, prästkrage och vitmåra. Även i själva grönytan, där transekten lagts, finns ett visst antal arter som är intressanta. Kummin och knölsmörlblomma är exempelvis vanliga i gräsmarken, vilket beror på att de bevarats av skötseln från en tid innan då de i sin tur gynnades av bete.

Observerad fauna: En nyss utflugnen kull med unga korpar satt oskyggt vid rastplatsen mitt i området. De har inget med gräsmarker att göra men bidrar till en god stämning i naturreservatet...

Nyss utflugna korpungfåglar fotograferade i objekt 9, Judarängen.

Området har en ogynnsam bevarandestatus för biologisk mångfald eftersom det sköts med för tunga maskiner

antal rutor med arten...

31	röllika
30	maskros
29	rödklöver
28	stormåra
26	kummin
22	knölsmörlblomma
22	grässtjärnblomma
21	ängshaverrot
17	gulvial
17	smörlblomma
15	åkervinda
14	vitklöver
13	hundkåx
8	bockrot
8	revfingerört
8	ängssyra
7	skogsklöver
5	gulmåra
4	hönsarv
4	brudbröd
4	backsmultron
3	småborre
2	åkertistel
2	fyrk. Johannesört
2	kärringtand
2	brunört
2	teveronika
2	majveronika
2	kråkvicker
2	häckvicker
1	Daggkåpor
1	backlök
1	ryssgubbe
1	vitmåra
1	jordreva
1	höstfibbla
1	groblad
1	gullviva
1	majsmörlblomma
1	ärenpris
1	buskviol
1	skogsviol

...i sammantaget 39 meterrutor

Transekt

Transekt 1 börjar vid björk med röd stompunktbricka (X=6581922, Y=1619731)...

...och löper mot slutet av perrongen (X=6581983, Y=1619746).

Transekt 1 börjar vid stor lönn inne i brynet (X=6581910, Y=1619930)...

...och löper rakt över meterhög pyramidal sten (X=6581903, Y=1619914).

Skötselförslag

Skötseln kan förbättras genom att dela in området i delområden med tidig slåtter och områden med senare slåtter. Förslag på zoner med senarelagd slåtter markeras med gult på kartan ovan. Detta kan ritas in på skötselkarta eller flygfoto så att det är enkelt att följa för entreprenör (om den plastas in kan man ha med den ut i traktor). Om marktrycket från maskiner minskar kan detta i kombination med senare slåtter medföra att vissa mer naturvårdsmässigt önskvärda arter kan öka i de öppna gräsyrtorna istället för som nu enbart växa i kanter i skydd av buskage och oklippta zoner.

De öppna ytorna på Judarängen har idag en naturligt lågvuxen flora som en följd av skötsel och positivt markslitage från människor. Det är möjligt att en senarelagd slåtter på sikt kan störa denna så att gräsvegetationen fläckvis blir något högre, men troligen med ett större inslag av varierad flora. Om de senare slagna zonerna ligger i utkanter av fältet bidrar de till en inramning av aktivitetsytor och tidigare slagna ytor. En senare slåtter skulle kunna medföra att bastardsvärmaren (rödlistad fjärilsart) gynnas i området eftersom liknande skötsel i liknande gräsmarker i närheten har visat sig vara positiv (Grimsta).

Buskar och buskage är viktiga för den lägre faunan och även för bevarandet av många växtarter. Vid skötsel av buskage kan det vara viktigt att tänka på att inte plocka bort buskar som är goda mångfaldsarter, främst de som hör till rosfamiljen. Slån, hagtorn, rosor, getapel och rönn är exempel på sådana buskar. När det gäller ädellövträd kan lönn och ek nämnas bland flera. Det optimala är att glesa ut buskmarker svagt. Røj inte bort för mycket.

	Lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Judarängen	meter från startpunkt	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
	objekt 09	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
antal	svenskt namn	vetensk. namn												
31	röllika	Achillea millefolium	1	1	1	1	1			1			1	1
30	maskros	Taraxacum gr.vulgaria			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
29	rödklöver	Trifolium pratensis		1	1	1	1	1	1		1	1	1	1
28	stormåra	Galium album			1								1	1
26	kummin	Carum carvi				1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	knölsmörblomma	Ranunculus bulbosa			1	1			1	1		1	1	1
22	grässtjärnblomma	Stellaria graminea			1	1		1	1	1	1	1	1	1
21	ängshaverrot	Tragopogon pratense				1								
17	gulvial	Lathyrus pratensis				1								
17	smörblomma	Ranunculus acris		1	1	1	1	1	1		1	1	1	1
15	åkervinda	Convolvulus arvense												
14	vitklöver	Trifolium repens					1	1	1	1	1	1	1	1
13	hundkåx	Anthriscus sylvestris									1			
8	bockrot	Pimpinella saxifraga												
8	revfingerört	Potentilla reptans												
8	ängssyra	Rumex acetosa	1	1	1	1	1	1		1				
7	skogsklöver	Trifolium medium	1	1	1		1							
5	gulmåra	Galium verum	1											
4	hönsarv	Cerastium fontanum			1		1		1				1	
4	brudbröd	Filipendula vulgaris					1							
4	backsmultron	Fragaria viridis												
3	småborre	Agrimonia eupatoria												
2	åkertistel	Circium arvense												
2	fyrk. Johannesört	Hypericum maculatum	1											1
2	kärringtand	Lotus corniculatus												
2	brunört	Prunella vulgaris												
2	teveronika	Veronica chamaedrys	1	1										
2	majveronika	Veronica serpyllifolia												1
2	kråkvicker	Vicia cracca	1	1										
2	hackvicker	Vicia sepium	1	1										
1	Daggkåpor	Alchemilla sp.				1								
1	backlök	Allium oleraceum												
1	ryssgubbe	Bunias orientalis												
1	vitmåra	Galium boreale												
1	jordreva	Glechoma hederacea												
1	höstfibbla	Leontodon autumnalis												
1	groblad	Plantago major							1					
1	gullviva	Primula veris												
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus						1						
1	ärenpris	Veronica officinalis												
1	buskviol	Viola hirta												
1	skogsviol	viola riviniana												

	Lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Judarängen	meter från startpunkt	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46
	objekt 09	ruta	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
antal	svenskt namn	vetensk. namn											
31	röllika	Achillea millefolium	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	maskros	Taraxacum gr.vulgaria	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1
29	rödklöver	Trifolium pratensis	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
28	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
26	kummin	Carum carvi	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	knölsmörlblomma	Ranunculus bulbosa	1		1	1	1		1		1	1	1
22	grässtjärnblomma	Stellaria graminea	1	1	1	1	1	1					1
21	ängshaverrot	Tragopogon pratense	1		1	1	1	1	1	1	1		1
17	gulvial	Lathyrus pratensis					1	1	1	1	1	1	1
17	smörblomma	Ranunculus acris				1				1		1	
15	åkervinda	Convolvulus arvense	1			1	1			1	1	1	1
14	vitklöver	Trifolium repens				1	1		1	1			
13	hundkåx	Anthriscus sylvestris					1	1					
8	bockröt	Pimpinella saxifraga											
8	revfingerört	Potentilla reptans										1	1
8	ängssyra	Rumex acetosa					1						
7	skogsklöver	Trifolium medium											
5	gulmåra	Galium verum										1	1
4	hönsarv	Cerastium fontanum											
4	brudbröd	Filipendula vulgaris											
4	backsmultron	Fragaria viridis											
3	småborre	Agrimonia eupatoria											
2	åkertistel	Cirsium arvense	1	1									
2	fyrk. Johannesört	Hypericum maculatum											
2	kärringtand	Lotus corniculatus											
2	brunört	Prunella vulgaris											
2	teveronika	Veronica chamaedrys											
2	majveronika	Veronica serpyllifolia										1	
2	kråkvicker	Vicia cracca											
2	hackvicker	Vicia sepium											
1	Daggkåpor	Alchemilla sp.											
1	backlök	Allium oleraceum					1						
1	ryssgubbe	Bunias orientalis											
1	vitmåra	Galium boreale											
1	jordreva	Glechoma hederacea											
1	höstfibbla	Leontodon autumnalis											
1	groblad	Plantago major											
1	gullviva	Primula veris											
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus											
1	ärenpris	Veronica officinalis											
1	buskviol	Viola hirta											
1	skogsviol	viola riviniana											

	Lokal:	transekt	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Judarängen	meter från startpunkt	48	5	7	9	11	13	15	19	21	23	25	27
	objekt 09	ruta	24	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
antal	svenskt namn	vetensk. namn												
31	röllika	Achillea millefolium	1		1	1	1	1	1		1	1		1
30	maskros	Taraxacum gr.vulgaria				1	1	1			1		1	1
29	rödklöver	Trifolium pratensis	1			1	1	1	1				1	
28	stormåra	Galium album	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1
26	kummin	Carum carvi	1		1									1
22	knölsmörlblomma	Ranunculus bulbosa	1	1		1	1						1	1
22	grässtjärnblomma	Stellaria graminea							1					1
21	ängshaverrot	Tragopogon pratense	1		1		1	1			1	1		1
17	gulvial	Lathyrus pratensis	1	1		1		1	1	1	1		1	1
17	smörblomma	Ranunculus acris	1					1				1		1
15	åkervinda	Convolvulus arvensis	1				1			1	1	1		
14	vitklöver	Trifolium repens												
13	hundkåx	Anthriscus sylvestris						1	1	1	1		1	1
8	bockrot	Pimpinella saxifraga			1	1	1	1			1	1		
8	revfingerört	Potentilla reptans	1						1	1	1	1		1
8	ängssyra	Rumex acetosa												
7	skogsklöver	Trifolium medium		1	1	1								
5	gulmåra	Galium verum		1			1							
4	hönsarv	Cerastium fontanum												
4	brudbröd	Filipendula vulgaris		1	1	1								
4	backsmultron	Fragaria viridis		1	1	1	1							
3	småborre	Agrimonia eupatoria			1				1	1				
2	åkertistel	Cirsium arvense												
2	fyrk. Johannesört	Hypericum maculatum												
2	kärringtand	Lotus corniculatus		1	1									
2	brunört	Prunella vulgaris		1			1							
2	teveronika	Veronica chamaedrys												
2	majveronika	Veronica serpyllifolia												
2	kråkvicker	Vicia cracca												
2	häckvicker	Vicia sepium												
1	Daggkåpor	Alchemilla sp.												
1	backlök	Allium oleraceum												
1	ryssgubbe	Bunias orientalis								1				
1	vitmåra	Galium boreale		1										
1	jordreva	Glechoma hederacea	1											
1	höstfibbla	Leontodon autumnalis					1							
1	groblad	Plantago major												
1	gullviva	Primula veris												
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus												
1	ärenpris	Veronica officinalis		1										
1	buskviol	Viola hirta		1										
1	skogsviol	viola riviniana		1										

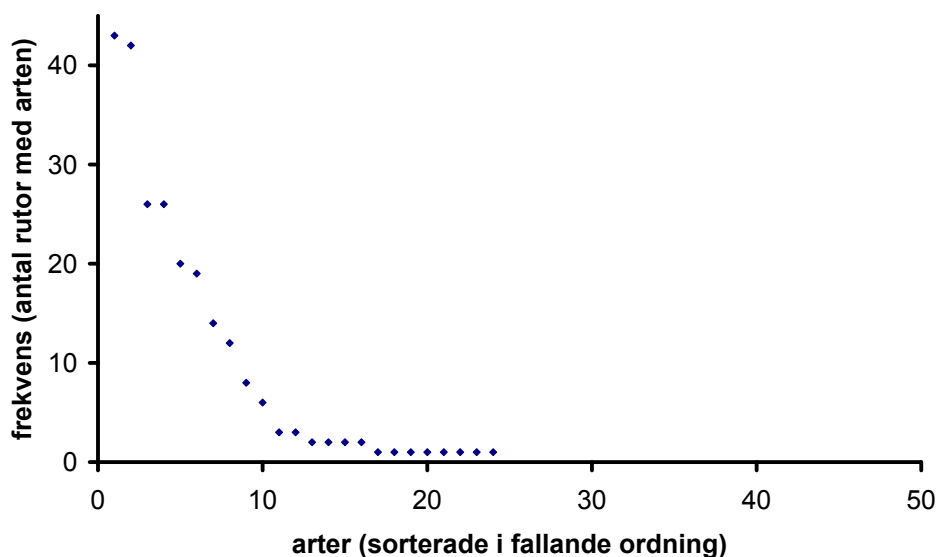
	Lokal:	transekt	2	2	2	2
	Judarängen	meter från startpunkt	29	31	33	35
	objekt 09	ruta	12	13	14	15
antal	svenskt namn	vetensk. namn				
31	röllika	Achillea millefolium		1	1	1
30	maskros	Taraxacum gr.vulgaria	1	1	1	1
29	rödklöver	Trifolium pratensis	1		1	
28	stormåra	Galium album	1	1	1	
26	kummin	Carum carvi	1		1	1
22	knölsmörlblomma	Ranunculus bulbosa		1		
22	grässtjärnblomma	Stellaria graminea	1	1	1	1
21	ängshaverrot	Tragopogon pratense	1	1	1	1
17	gulvial	Lathyrus pratensis				
17	smörblomma	Ranunculus acris				
15	åkervinda	Convolvulus arvensis		1	1	1
14	vitklöver	Trifolium repens		1	1	
13	hundkåx	Anthriscus sylvestris	1	1	1	1
8	bockrot	Pimpinella saxifraga	1		1	
8	revfingerört	Potentilla reptans				
8	ängssyra	Rumex acetosa				
7	skogsklöver	Trifolium medium				
5	gulmåra	Galium verum				
4	hönsarv	Cerastium fontanum				
4	brudbröd	Filipendula vulgaris				
4	backsmultron	Fragaria viridis				
3	småborre	Agrimonia eupatoria				
2	åkertistel	Cirsium arvense				
2	fyrk. Johannesört	Hypericum maculatum				
2	kärringtand	Lotus corniculatus				
2	brunört	Prunella vulgaris				
2	teveronika	Veronica chamaedrys				
2	majveronika	Veronica serpyllifolia				
2	kråkvicker	Vicia cracca				
2	hackvicker	Vicia sepium				
1	Daggkåpor	Alchemilla sp.				
1	backlök	Allium oleraceum				
1	ryssgubbe	Bunias orientalis				
1	vitmåra	Galium boreale				
1	jordreva	Glechoma hederacea				
1	höstfibbla	Leontodon autumnalis				
1	groblad	Plantago major				
1	gullviva	Primula veris		1		
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus				
1	ärenpris	Veronica officinalis				
1	buskviol	Viola hirta				
1	skogsviol	viola riviniana				

Objekt 10, Lilla Sickla

Detta objekt utgörs av ett öppet fält omgivet av fin ädellövskog i Nackareservatet. Det finns mycket små rester av hävdgynnad flora kvar inne i skogskanten, enstaka plantor av brudbröd, kärleksört och johannesört, men inte mer. I den öppna marken växer endast ett fåtal arter som dessutom ur naturvårdssynpunkt är lågt klassade såsom nässla, kirskaål och vitplister. Området är däremot mycket frekventerat av besökare och har ett rekreationsvärde. Detta motiverar skötsel av något slag. Även den rika vårbloomingen med bland annat vårlök är vacker.

Observerad fauna: Inget speciellt kunde ses vid besöket förutom några spännande rovpsteklar som verkade knutna till en ihålig ek i nordväst. Intressant för gräsmarkens del är att rovpsteklar förutom sina jaktbyten och boplatstilligheter behöver nektar. Men de är inte alltid kräsna. Kirskaål är en utmärkt nektarväxt för många insekter när den blommar, men har ett dåligt rykte bland naturvårdare på grund av att den lätt tar över i trädgårdar och kring äldre hus. Nässlorna på ången hade larver av påfågelläga.

Området har en ogynnsam bevarandestatus för biologisk mångfald eftersom det inte sköts

antal rutor med arten...

43	vitplister
42	åkertistel
26	hundkåx
26	brännässla
20	stormåra
19	röllika
14	häckvicker
12	Kirskaål
8	maskros
6	teveronika
3	vitklöver
3	buskviol
2	kardborre
2	nejlikrot
2	ängshaverrot
2	skogsklöver
1	Daggkåpor
1	ryssgubbe
1	midsommarblomster
1	groblad
1	trampört
1	majsmörblomma
1	grässtjärnblomma
1	rödklöver

...i sammanlagt 56 meterrutor

Transekt

Transekt börjar vid metallräcke till bron över bäcken vid Sikla gård, norra räcketaget (X=6577698, Y= 1631989)...

...och löper mot toppen på det lilla lusthuset vid vattnet.

Området planeras att skötas med slåtter. Om så sker bör den öppna ytan (1) slås kanske två ggr per år ett antal år om vegetationen ska kunna ändra karaktär. Varje gång med upptag av det slagna. Det är dock inte ens med denna skötsel säkert att kirsålen och nässlorna försvinner. En alternativ renovering skulle (märkligt nog) kunna vara gräsklippning ett antal ggr per år de första åren. Då skulle nuvarande vegetation bytas ut mot annan och nässlor och kirsålar vara borta. Utifrån denna vegetation skulle därefter en slåtteräng lättare kunna skapas med gräsmattevegetationen som utgångspunkt. Det är enklare att skapa en slåtteräng från en gräsmatta än från den typ av vegetation som växer på fältet idag. Om man vill gynna fjärilar bör något soligt hörn med nässlor bevaras. Området hade vid besöket larver av påfågelöga på vissa nässlor.

I kanterna under träden i väst och sydväst (längs stig) kan små rester av hävdartad flora gynnas starkt genom den enkla åtgärden att räfsa bort löv på våren (2). Under eftersommaren kan sedan området slås med lie, slåtterbalk eller liknande och det slagna plockas upp direkt efteråt. Själva räfsningen förväntas stå för den största effekten på floran eftersom det plockar undan de löv som annars effektivt hindrar många växtarter att breda ut sig. En av de arter som kan öka vid räfsning är stor blålocka. Räfsning kan också ersättas med lövblås under senhösten. Denna räfsnings-skötsel inne i skogen ger en större naturvårdseffekt än skötseln av den stora grönytan, vilket kan betänkas vid prioritering.

	Lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lilla Sickla	meter från startpunkt	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30
	objekt 10	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
antal	svenskt namn	vetensk. Namn											
43	vitplister	Lamium album			1	1	1	1	1	1	1	1	1
42	åkertistel	Cirsium arvense					1	1	1			1	1
26	hundkåx	Anthriscus sylvestris						1	1		1		
26	brännässla	Urtica dioica							1	1	1	1	1
20	stormåra	Galium album	1		1				1		1		
19	röllika	Achillea millefolium											
14	hackvicker	Vicia sepium											
12	Kirskål	Aegopodium podagraria	1	1	1	1				1	1	1	1
8	maskros	Taraxacum gr.vulgaria				1			1				
6	teveronika	Veronica chamaedrys											
3	vitklöver	Trifolium repens		1									
3	buskviol	Viola hirta											
2	kardborre	Arctium tomentosum	1						1				
2	nejlikrot	Geum urbanum	1		1								
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
2	skogsklöver	Trifolium medium											
1	Daggkåpor	Alchemilla sp.											
1	ryssgubbe	Bunias orientalis							1				
1	midssommarblomster	Geranium sylvaticum											
1	groblad	Plantago major											
1	trampört	Polygonum aviculare											
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus											
1	grässtjärnblomma	Stellaria graminea											
1	rödklöver	Trifolium pratensis											

	Lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lilla Sickla	meter från startpunkt	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52
	objekt 10	ruta	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
antal	svenskt namn	vetensk. Namn											
43	vitplister	Lamium album	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1
42	åkertistel	Cirsium arvense	1				1	1	1		1	1	1
26	hundkåx	Anthriscus sylvestris											
26	brännässla	Urtica dioica	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	stormåra	Galium album											
19	röllika	Achillea millefolium											
14	hackvicker	Vicia sepium											
12	Kirskål	Aegopodium podagraria	1	1	1	1							
8	maskros	Taraxacum gr.vulgaria								1			
6	teveronika	Veronica chamaedrys											
3	vitklöver	Trifolium repens											
3	buskviol	Viola hirta											
2	kardborre	Arctium tomentosum											
2	nejlikrot	Geum urbanum											
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
2	skogsklöver	Trifolium medium											
1	Daggkåpor	Alchemilla sp.											
1	ryssgubbe	Bunias orientalis											
1	midssommarblomster	Geranium sylvaticum											
1	groblad	Plantago major											
1	trampört	Polygonum aviculare											
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus											
1	grässtjärnblomma	Stellaria graminea											
1	rödklöver	Trifolium pratensis											

	Lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lilla Sickla	meter från startpunkt	54	56	58	60	62	64	66	68	70	72	74
	objekt 10	ruta	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
antal	svenskt namn	vetensk. Namn											
43	vitplister	Lamium album	1	1	1		1		1	1	1	1	1
42	åkertistel	Cirsium arvense	1	1	1	1	1	1	1	1			1
26	hundkåx	Anthriscus sylvestris		1			1	1	1	1	1	1	1
26	brännässla	Urtica dioica	1	1	1	1		1		1	1		
20	stormåra	Galium album		1		1					1		1
19	röllika	Achillea millefolium										1	1
14	häckvicker	Vicia sepium		1	1	1	1	1					
12	Kirskål	Aegopodium podagraria											
8	maskros	Taraxacum gr.vulgaria											
6	teveronika	Veronica chamaedrys											
3	vitklöver	Trifolium repens											
3	buskviol	Viola hirta											
2	kardborre	Arctium tomentosum											
2	nejlikrot	Geum urbanum											
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
2	skogsklöver	Trifolium medium											
1	Daggkåpor	Alchemilla sp.											
1	ryssgubbe	Bunias orientalis											
1	midsommarblomster	Geranium sylvaticum											
1	groblad	Plantago major											
1	trampört	Polygonum aviculare											
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus											
1	grässtjärnblomma	Stellaria graminea											1
1	rödklöver	Trifolium pratensis											

	Lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lilla Sickla	meter från startpunkt	76	78	80	82	84	86	88	90	92	94	96
	objekt 10	ruta	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
antal	svenskt namn	vetensk. Namn											
43	vitplister	Lamium album	1	1	1	1			1	1	1	1	1
42	åkertistel	Cirsium arvense	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1
26	hundkåx	Anthriscus sylvestris	1		1				1			1	
26	brännässla	Urtica dioica	1										
20	stormåra	Galium album		1	1			1			1		
19	röllika	Achillea millefolium	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1
14	häckvicker	Vicia sepium								1			
12	Kirskål	Aegopodium podagraria											
8	maskros	Taraxacum gr.vulgaria										1	
6	teveronika	Veronica chamaedrys							1				
3	vitklöver	Trifolium repens						1					
3	buskviol	Viola hirta											
2	kardborre	Arctium tomentosum											
2	nejlikrot	Geum urbanum											
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense											
2	skogsklöver	Trifolium medium								1	1		
1	Daggkåpor	Alchemilla sp.						1					
1	ryssgubbe	Bunias orientalis											
1	midsommarblomster	Geranium sylvaticum											
1	groblad	Plantago major						1					
1	trampört	Polygonum aviculare						1					
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus											
1	grässtjärnblomma	Stellaria graminea											
1	rödklöver	Trifolium pratensis											

	Lokal:	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lilla Sickla	meter från startpunkt	98	100	102	104	106	108	110	112
	objekt 10	ruta	45	46	47	48	49	50	51	52
antal	svenskt namn	vetensk. Namn								
43	vitplister	Lamium album	1		1		1	1	1	1
42	åkertistel	Cirsium arvense	1	1	1	1	1	1	1	1
26	hundkåx	Anthriscus sylvestris		1	1	1	1	1	1	1
26	brännässla	Urtica dioica			1	1				
20	stormåra	Galium album					1	1	1	1
19	röllika	Achillea millefolium				1		1	1	1
14	häckvicker	Vicia sepium					1	1	1	1
12	Kirskål	Aegopodium podagraria								
8	maskros	Taraxacum gr.vulgaria		1						
6	teveronika	Veronica chamaedrys			1			1		
3	vitklöver	Trifolium repens								
3	buskviol	Viola hirta								
2	kardborre	Arctium tomentosum								
2	nejlikrot	Geum urbanum								
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense								
2	skogsklöver	Trifolium medium								
1	Daggkåpor	Alchemilla sp.								
1	ryssgubbe	Bunias orientalis								
1	midsommarblomster	Geranium sylvaticum								
1	groblad	Plantago major								
1	trampört	Polygonum aviculare								
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus								
1	grässtjärnblomma	Stellaria graminea								
1	rödklöver	Trifolium pratensis								

	Lokal:	transekt	1	1	1	1
	Lilla Sickla	meter från startpunkt	114	116	118	120
	objekt 10	ruta	53	54	55	56
antal	svenskt namn	vetensk. Namn				
43	vitplister	Lamium album				
42	åkertistel	Cirsium arvense	1	1	1	
26	hundkåx	Anthriscus sylvestris	1	1	1	1
26	brännässla	Urtica dioica				
20	stormåra	Galium album	1	1	1	1
19	röllika	Achillea millefolium	1	1	1	
14	häckvicker	Vicia sepium	1	1	1	1
12	Kirskål	Aegopodium podagraria				
8	maskros	Taraxacum gr.vulgaria	1	1	1	
6	teveronika	Veronica chamaedrys	1		1	1
3	vitklöver	Trifolium repens				1
3	buskviol	Viola hirta	1	1		1
2	kardborre	Arctium tomentosum				
2	nejlikrot	Geum urbanum				
2	ängshaverrot	Tragopogon pratense	1		1	
2	skogsklöver	Trifolium medium				
1	Daggkåpor	Alchemilla sp.				
1	ryssgubbe	Bunias orientalis				
1	midsommarblomster	Geranium sylvaticum				1
1	groblad	Plantago major				
1	trampört	Polygonum aviculare				
1	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus			1	
1	grässtjärnblomma	Stellaria graminea				
1	rödklöver	Trifolium pratensis				1

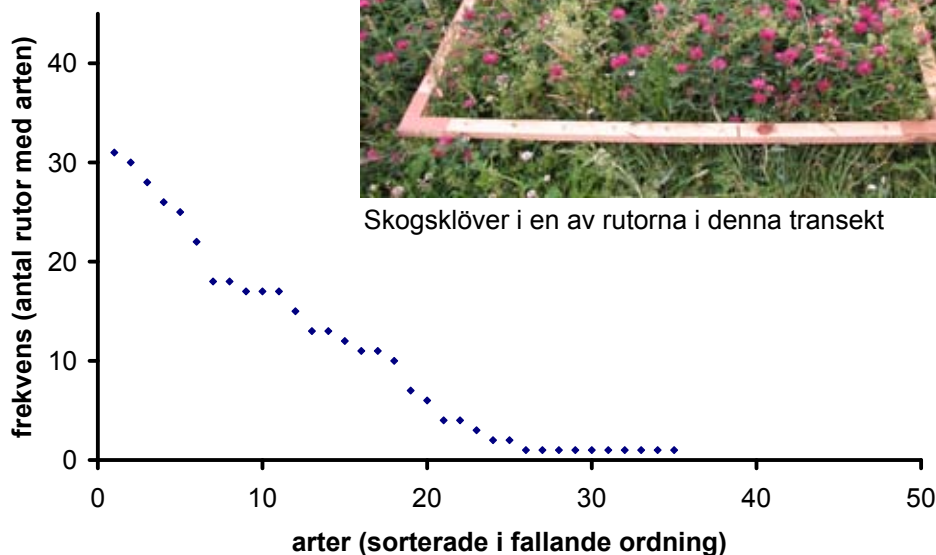
Objekt 11, Sätmaskogens NR

Detta objekt utgörs av en grönya längs med en gångväg. Den har under ca tre år skötts med varsam slåtter med tvåhjulig slåtterbalk och upptag. Floran har på grund av skogsbrynets inverkan bevarats och slåttern ser ut att ha spridit ut arterna i hela ytan. Detta är en mycket fin grönya med många arter växter i full blom och ett rikt insektsliv, samtidigt som den är mycket lågvuxen. Gräshöjden stör inte på något vis ens när ängen är oslagen. Gräshöjden är fläckvis endast någon dm eller två. Ett mycket fint inslag i florin är den starka populationen av ögontröst, en växtart som normalt inte påträffas i grönytor. I grönytan flyger också den rödlistade fjärilen allmän bastardsvärmare samt flera arter blåvingar. Dessa gynnas av den rika klövervegetationen (se den fotograferade mättrutan nedan). I övrigt är det tänkvärt att betrakta hur utspridda goda mångfaldsarter som prästkrage, klöverarter, gulvial, kärringtand och kråkvicker är i denna artrika gräsmark (se artlistan och arttäthetskurvan på denna sida).

Observerad fauna: I den korta fina gräsmarken hittades en nykläckt allmän bastardsvärmare (rödlistad NT), vilket visar vilken potential en god grönya har för djur och växter. Trots det lite mulna vädret sågs också dagfjärilen puktörneblåvinge ett par gånger. Arten lever av bl.a av kärringtand. Vär att nämna är att den lilla men vackra ögontröstfältmätaren säkert har en god population här, eftersom grå ögontröst förekommer rikligt (se artlistan).

Skogsklöver i en av rutorna i denna transekt

Området har en ogynnsam bevarandestatus för biologisk mångfald eftersom den föredömliga skötseln som förekommit de senaste åren upphört

antal rutor med arten...

31	maskros
30	prästkrage
28	röllika
26	stormåra
25	revfingerört
22	kråkvicker
18	gulvial
18	brunört
17	kärringtand
17	skogsklöver
17	vitklöver
15	duvvicker
13	grå ögontröst
13	rödklöver
12	grässtjärnblomma
11	höstfibbla
11	smörblomma
10	ängshaverrot
7	humlelusern
6	groblad
4	hönsarv
4	blåeld
3	åkertistel
2	kvastfibbla
2	ängssyra
1	småborre
1	backlök
1	hundkåx
1	smultron
1	nejlikrot
1	skogsfibblor
1	revsmörblomma
1	gullris
1	alsikeklöver
1	skogsviol

...i sammanlagt 35 meterrutor

Transekt

Transekt börjar vid lyktstolpen vid gångvägen
(X=6575419, Y=1619795)...

...och löper mot utkanten av de träd som står kvar i grönytan, tallar i början och en krona av asp längst bort (X=6575411, Y=1619699).

Skötsel förslag

Området bör snarast skötas på samma vis som tidigare om det inte ska riskera att försämrats. Dvs slåtter med lätt tvåhjulig slåtterbalk på delar av gräsmarken i kombination med klippning av intilliggande ytor enligt tidigare skötsel. Denna grönya är ett fint exempel på hur det går att kombinera artgynnande skötsel med gräsklippningsytor (som jag förstår ligger intill), så att helheten får ett positivt resultat för både biologisk mångfald och rekreation! Ytan är idag ett exempel på hur värdefull en vanlig grönya kan bli på enbart ett par års sikt med rätt skötsel. Att skötseln har givit resultat vittnar denna inventering om.

Vidare bör man lägga märke till att upptaget av hö i ett så glesvuxet område som detta är ett lätt jobb jämfört med högvuxna ytor eftersom hömängden är mycket liten. I högre gräsmarker kan arbetstiden vara betydligt längre med motsvarande skötselmetod. Konventionell gräsmarksskötsel kan öka vegetationshöjden så att ett ännu större behov av skötsel krävs på sikt än det som föreligger nu.

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Sätraskogens NR	meter från startpunkt	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
	objekt 11	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
antal	svenskt namn	vetensk. namn																			
31	maskros	Taraxacum gr.vulgaria	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	prästräge	Leucanthemum vulgare	1		1	1		1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
28	röllika	Achillea millefolium	1	1	1	1	1	1	1	1		1		1	1	1	1	1	1	1	1
26	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1
25	revfingerört	Potentilla reptans	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	kråkvicker	Vicia cracca		1	1	1							1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	gulvial	Lathyrus pratensis	1	1									1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	brunört	Prunella vulgaris									1	1	1						1		1
17	kärringtand	Lotus corniculatus																1			1
17	skogsklöver	Trifolium medium				1	1	1		1			1		1	1			1	1	1
17	vitklöver	Trifolium repens					1	1	1		1		1			1			1		
15	duvvicker	Vicia hirsuta	1	1	1	1	1							1				1		1	
13	grå ögontröst	Euphrasia nemorosa																			1
13	rödklöver	Trifolium pratensis	1	1	1	1		1			1		1	1		1	1				
12	grässtjärnblomma	Stellaria graminea												1		1	1	1	1	1	1
11	höstfibbla	Leontodon autumnalis	1								1										
11	smörblomma	Ranunculus acris		1		1											1			1	1
10	ängshaverrot	Tragopogon pratense				1									1						
7	humleusern	Medicago lupulina	1					1	1		1	1	1					1			
6	groblad	Plantago major																			
4	hönsarv	Cerastium fontanum																			
4	blåeld	Echium vulgare	1						1	1		1									
3	åkertistel	Cirsium arvense		1	1		1														
2	kvastfibbla	Pilosella cymosa																			
2	ängssyra	Rumex acetosa															1	1			
1	småborre	Agrimonia eupatoria																			
1	backlök	Allium oleraceum	1																		
1	hundkåx	Anthriscus sylvestris															1				
1	smultron	Fragaria vesca	1																		
1	nejlikrot	Geum urbanum																	1		
1	skogsfibblor	Hieracium sect Hieracium																			
1	revsmörblomma	Ranunculus repens															1				
1	gullris	Solidago virgaurea																			
1	alsikeklöver	Trifolium hybridum				1															
1	skogsviol	viola riviniana																			

En nykläckt allmän bastardsvärmare, rödlistad NT, fotograferad i objekt 11, Sätraskogens NR.

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Sätraskogens NR	meter från startpunkt	40	42	44	46	48	50	52	54	56	58	60	62	64	66	68	70	
	objekt 11	ruta	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
antal	svenskt namn	vetensk. namn																	
31	maskros	Taraxacum gr.vulgaria		1		1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
30	prästkraige	Leucanthemum vulgare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
28	röllika	Achillea millefolium		1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1				
26	stormåra	Galium album	1	1					1	1	1	1	1	1					
25	revfingerört	Potentilla reptans	1	1	1	1	1	1	1										
22	kråkvicker	Vicia cracca	1	1	1	1	1	1	1	1	1				1				
18	gulvial	Lathyrus pratensis	1	1	1	1	1	1		1		1							
18	brunört	Prunella vulgaris	1		1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1		1	
17	kärringtand	Lotus corniculatus	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
17	skogsklöver	Trifolium medium	1								1	1	1	1	1				
17	vitklöver	Trifolium repens	1	1	1	1	1	1	1					1			1	1	
15	duvvicker	Vicia hirsuta	1		1		1	1		1	1				1				
13	grå ögontröst	Euphrasia nemorosa	1	1	1	1		1			1	1	1		1	1	1	1	
13	rödklöver	Trifolium pratensis				1		1							1				
12	grässtjärnblomma	Stellaria graminea		1	1			1				1				1			
11	höstfibbla	Leontodon autumnalis	1				1	1				1	1		1	1	1	1	
11	smörblomma	Ranunculus acris		1			1	1		1	1			1					
10	ängshaverrot	Tragopogon pratense		1	1		1		1					1		1	1	1	
7	humlelusern	Medicago lupulina																	
6	groblad	Plantago major							1	1						1	1	1	
4	hönsarv	Cerastium fontanum			1										1		1	1	
4	blåeld	Echium vulgare																	
3	åkertistel	Cirsium arvense																	
2	kvastfibbla	Pilosella cymosa										1				1			
2	ängssyra	Rumex acetosa																	
1	småborre	Agrimonia eupatoria											1						
1	backlök	Allium oleraceum																	
1	hundkåx	Anthriscus sylvestris																	
1	smultron	Fragaria vesca																	
1	nejlikrot	Geum urbanum																	
1	skogsfibblor	Hieracium sect Hieracium											1						
1	revsmörblomma	Ranunculus repens																	
1	gullris	Solidago virgaurea					1												
1	alsikeklöver	Trifolium hybridum																	
1	skogsviol	viola riviniana	1																

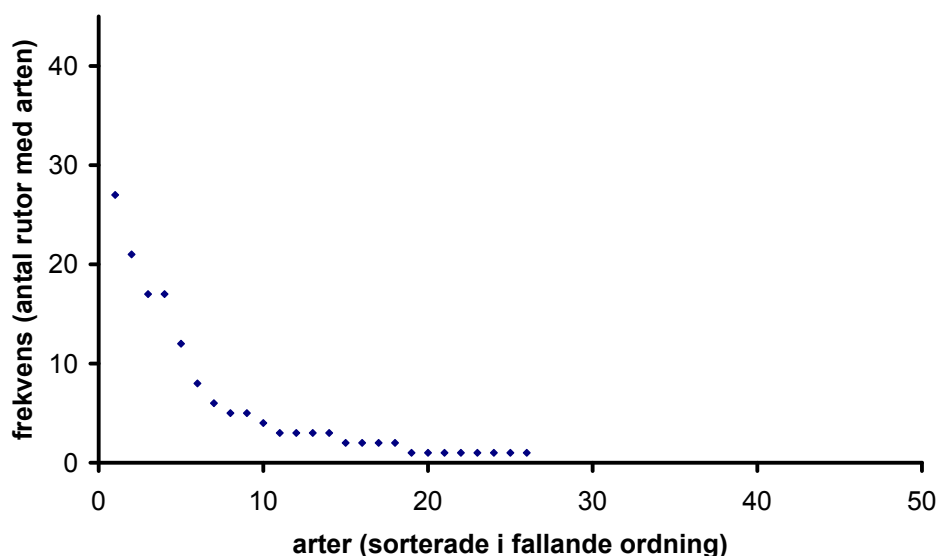
Objekt 12, Kyrkhamn

Kyrkhamn ligger omgärdad av lövskog nära mälarens vatten vid Hässelby Strand. I området i stort finns flora bevarad främst kring hållmarker med tunna jordar invid vattnet. Här finns hela batteriet av torrmarksarter som anses höra det äldre kulturlandskapet till. Brudbröd, vitmåra fetknoppsarter, tulkört, flockfibbla, backtrav och tjärblomster för att nämna några. Men undersökningsområdet, objekt 12, är förlagt till gläntor inne i skogen med friskare mark eftersom dessa planeras att betas med får. Floran är här utgången, men förhoppningsvis kan arter komma in i den nya betesmarken på sikt.

Kraftledningen som löper i anslutning till gräsmarken har ett värdefullt inslag av flora som kan spridas på naturlig väg in i hagen, främst vit-, gulmåra, rockentrav och skogsklöver. Möjligheter finns också att sprida in arter mer aktivt genom att hantera hö från de finare delarna av Kyrkhamns marker och sprida detta in i beteshagen, eller plocka fröställningar.

Observerad fauna: Inget speciellt just denna dag, som var något mulen med regn.

Området har en gynnsam bevarandestatus för biologisk mångfald eftersom det kommer att betas

antal rutor med arten...

27	stormåra
21	nejlikrot
17	Kirskål
17	smultron
12	stenbär
8	häckvicker
6	älgört
5	midsommarblomster
5	smörblomma
4	revfingerört
3	fyrk. Johannesört
3	gulvial
3	majsmörblomma
3	majveronika
2	snärjmåra
2	Kaprifol
2	skogsklöver
2	duvvicker
1	hönsarv
1	lysing
1	åkerförgätmigej
1	pilört
1	revsmörblomma
1	vitklöver
1	teveronika
1	ängsviol

...i sammantaget 30 meterrutor

Transekt

Transekt och därmed undersökningsområdet lades ut i igenväxande gräsmark inne i skogen därför att det här planeras att införa fårbeta. Området har hägnats in men ej tidigare betats. Troligen är det gamla åkerlappar som delvis tagits över av träsly och högt gräs och som nu utgör gläntor av gräs i skogen.

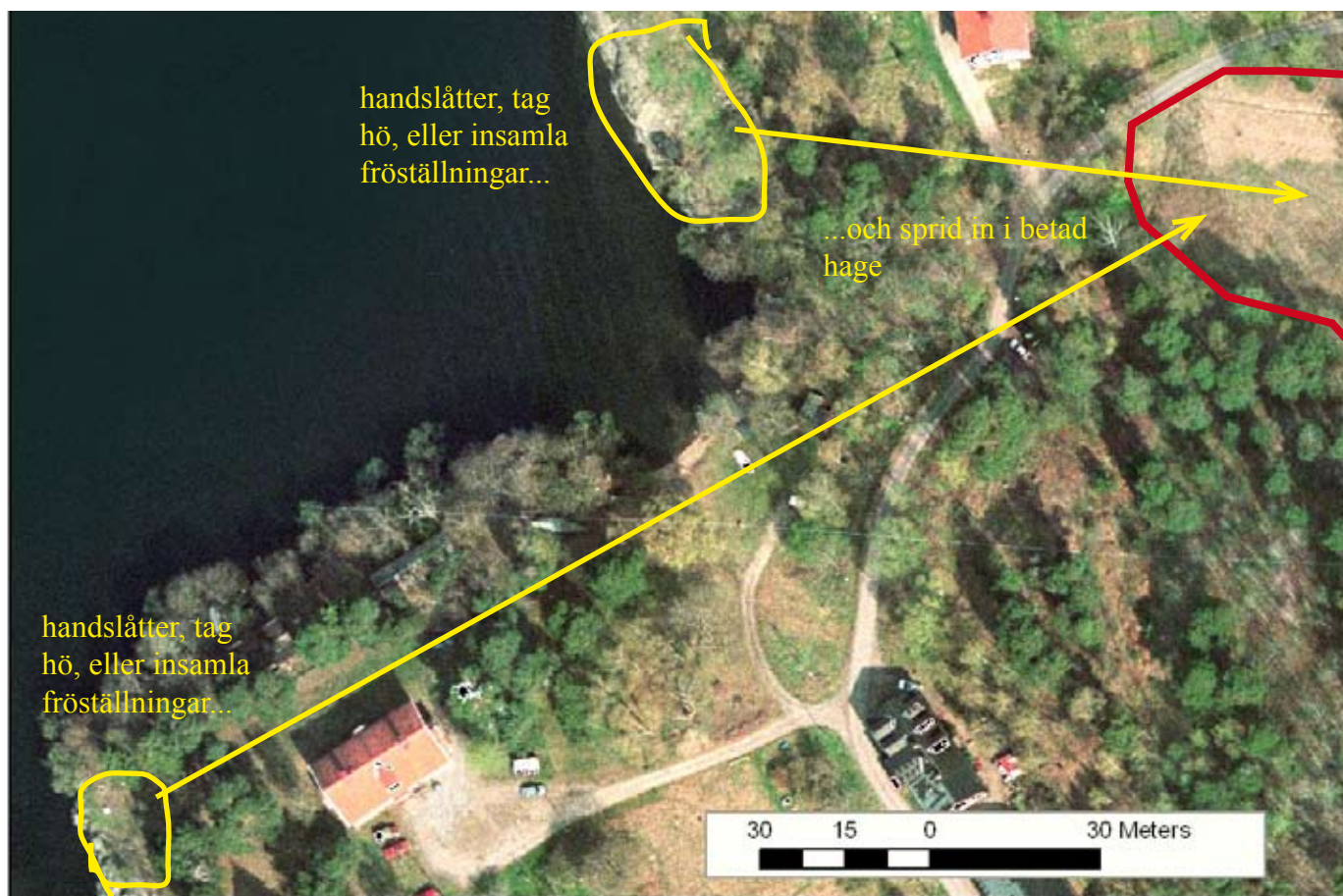

Transekt börjar vid stängselöppning vid ingången till hagen... (X=6587538, Y=1611808)

...och löper parallellt med stängsel igenom slyskog och fram till slutstängsel vid stig, där rutramen står på bilden (X=6587484, Y=1611917).

Skötselerslag

Betesåtgärder är positiva för att bibehålla det gläntrika landskapet. Det är också troligen positivt för florran i gräsmarken. Antalet örter som kan dra fördel av betet skulle öka markant i hagen om fröspridning från de värdefulla hällmarkerna vid vattnet sker. Det går att slå av örterna där under hösten och lägga ut höet i hagmarken. Ett alternativ är att skaka hö ordentligt över en stor pressening på marken. Genom att röra om i höet ett tag faller alla frön ned i botten. Tag bort själva höet och häll över fröna i en hink och sprid ut bosset i hinken över beteshagen. Det kan bli ansenliga mängder fröboss. Det mesta är gräs och klöver, men även andra arter finns med bland fröna. Om man vill går det också att samla in fröställningar för hand och sprida ut frön i hagen eller till och med att flytta plantor med gott resultat.

Tänk dock på att inte utarma de fina markerna vid Kyrkhamn genom att slå allt eller plocka alla fröställningar. Fröställningar är ex inte bara viktiga för växten som har den, utan framförallt för fjärilslarver och andra kryp som lever av just fröställningar. Om hö skakas över pressening kommer detta att framgå mer än väl....sällan blir mångfald i gräsmarker mer tydlig än vid denna syssla!

Får är kända för att beta örter så att gräs gynnas istället och utfallet av bete på varje ny plats är oviss. Fårbete är dock mycket mer gynnsamt än inget bete alls, så betesåtgärden är mycket positiv. Fåren är också duktiga på fröspridning eftersom de lätt drar med sig frön i pälsen. De skapar också ett vackert halvöppet landskap och bidrar till trevnad.

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kyrkhamn	meter från startpunkt	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	39	42	45	48	51	54
	objekt 12	ruta	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
antal	svenskt namn	vetensk. namn																		
27	stormåra	Galium album	1	1	1			1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	nejlikrot	Geum urbanum	1		1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	Kirskål	Aegopodium podagraria	1			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	smultron	Fragaria vesca	1	1	1		1	1						1	1					1
12	stenbär	Rubus saxatilis	1									1	1	1						1
8	häckvicker	Vicia sepium								1	1		1	1	1					
6	älgört	Filipendula ulmaria	1	1						1	1	1								
5	midssommarblomster	Geranium sylvaticum																		
5	smörblomma	Ranunculus acris					1									1				
4	revfingerört	Potentilla reptans														1	1		1	1
3	fyrk. Johannesört	Hypericum maculatum																		
3	gulvial	Lathyrus pratensis										1	1	1						
3	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus	1			1		1												
3	majveronika	Veronica serpyllifolia						1										1	1	
2	snärjmåra	Galium aparine																1	1	
2	Kaprifol	Lonicera caprifolium		1	1															
2	skogsklöver	Trifolium medium																		
2	duvvicker	Vicia hirsuta																1		1
1	hönsarv	Cerastium fontanum						1												
1	Lysing	Lysimachia vulgaris				1														
1	åkerförgätmigej	Myosotis arvense	1																	
1	pilört	Polygonum sp.																		
1	revsmörblomma	Ranunculus repens							1											
1	vitklöver	Trifolium repens																1		
1	teveronika	Veronica chamaedrys																		
1	ängsviol	Viola canina					1													

	lokal	transekt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kyrkhamn	meter från startpunkt	57	60	63	66	69	72	75	78	81	84	87	90						
	objekt 12	ruta	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						
antal	svenskt namn	vetensk. namn																		
27	stormåra	Galium album	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						
21	nejlikrot	Geum urbanum	1	1		1		1						1						
17	Kirskål	Aegopodium podagraria	1																	
17	smultron	Fragaria vesca			1	1	1		1	1	1	1	1	1						
12	stenbär	Rubus saxatilis	1	1	1	1					1	1	1							
8	häckvicker	Vicia sepium								1	1	1								
6	älgört	Filipendula ulmaria						1												
5	midssommarblomster	Geranium sylvaticum								1	1	1	1	1						
5	smörblomma	Ranunculus acris		1			1		1											
4	revfingerört	Potentilla reptans																		
3	fyrk. Johannesört	Hypericum maculatum			1		1			1										
3	gulvial	Lathyrus pratensis																		
3	majsmörblomma	Ranunculus gr. auricomus																		
3	majveronika	Veronica serpyllifolia																		
2	snärjmåra	Galium aparine																		
2	Kaprifol	Lonicera caprifolium																		
2	skogsklöver	Trifolium medium					1					1								
2	duvvicker	Vicia hirsuta																		
1	hönsarv	Cerastium fontanum																		
1	Lysing	Lysimachia vulgaris																		
1	åkerförgätmigej	Myosotis arvense																		
1	pilört	Polygonum sp.											1							
1	revsmörblomma	Ranunculus repens																		
1	vitklöver	Trifolium repens																		
1	teveronika	Veronica chamaedrys											1							
1	ängsviol	Viola canina																		